

Arbeidsprogram for Rødt Oslo 2023-27

**Fordi
fellesskap
fungerer**

En politikk for forandring	0
01 Arbeidsliv	1
02 Kvinnefrigjøring	5
03 Kamp mot all undertrykking.....	8
04 Klima, natur og miljø	12
05 Samferdsel.....	15
06 Bolig.....	19
07 Byutvikling	22
08 Utdanningspolitikk	26
09 Oppvekst.....	34
10 Kultur, idrett og fritid	36
11 Helse og velferd	42
12 Eldre.....	47
13 Trygge nærmiljø	49
14 Internasjonal solidaritet	52
15 Makt og system	53
16 Økonomi og finansiering	56

1 En politikk for forandring

2 Oslo er en by hvor noen bor i palass og eier privatfly, mens andre sliter med å finne et godt sted å bo
3 og ikke har råd til kollektivtransport. Oslo er også vår egen by – et sted hvor vi finner sammen og
4 jobber for radikale, sosiale forandringer.

5 Kapitalismen som samfunnssystem krever grenseløs vekst på en klode med begrensede ressurser.
6 Det er ikke bærekraftig, verken sosialt, miljømessig eller på lang sikt økonomisk. Vi står ved et
7 veiskille: Vi kan ikke fortsette å sette kapitalens behov over alt annet. Vi må sette mennesker, miljø
8 og klima over penger og profitt. Vi i Rødt Oslo ønsker å erstatte et ødeleggende system med et
9 bærekraftig samfunn som bygger på rettferdig fordeling og reelt folkestyre. Vi kaller dette sosialisme.

10 Rødt Oslo skiller seg fra andre partier i byen fordi vi tror forandring er mulig. I tillegg har vi en radikal
11 politikk som gjør forandring mulig. For å gjennomføre politikken, må vi jobbe sammen.

12 Rødts medlemmer er politisk aktive på mange områder, i miljøbevegelsen, i antirasistisk arbeid, i
13 kvinnebevegelsen og i fagforeninger. Vi mener demokrati omfatter mye mer enn å stemme i valg, og
14 politisk arbeid er noe vi har med oss i hverdagen, der vi bor, på arbeidsplassene våre og der vi ellers er
15 aktive. Vi jobber for grunnleggende forandringer i Oslo – og i verden.

- 16 • Vi vil stoppe bolighaier som Thon og Tollefsen, og vi vil ha boligprosjekter som bygger
17 fellesskap, ikke formuer.
- 18 • Vi vil ha arbeid til alle, med en lønn å leve av og en arbeidstid å leve med.
- 19 • Vi vil vise solidaritet med resten av verden, ikke bare med flagg og festtaler men ved å gi
20 flyktninger trygge liv og ved å støtte andres kamp for frihet.
- 21 • Vi vil gjøre slutt på fattigdommen ved å sikre alle en skikkelig inntekt.

22 Rødt Oslos valgprogram snur ikke verden på hodet i løpet av fire år. Vi kan vinne noen kamper nå,
23 andre forandringer vil ta lenger tid. Vi jobber for mindre forskjeller, for flere fellesskapsløsninger og
24 for større frihet til alle, ikke bare for de rikeste. Vi jobber for de forandringene vi mener er
25 nødvendige for å bygge en verden hvor mennesker, miljø og klima settes først.

26 Mennesker over hele verden jobber for sosiale forandringer, vi er del av en stor bevegelse. Bli med
27 på laget, bli med i Rødt. Kjemp for forandringer.

01 Arbeidsliv

29 De fleste av oss har lønnsarbeid i store deler av livet for å tjene til livets opphold, og arbeidslivet er
 30 en stor del av hverdagen vår. De som kjøper arbeidskraft har interesse av at vi som selger
 31 arbeidskraften vår jobber raskere og tjener mindre. Våre interesser er det motsatte, vi trenger et
 32 organisert arbeidsliv med lønninger vi kan leve av og arbeidsforhold vi kan leve med. Rødt jobber for
 33 at Oslo kommune skal være en arbeidsgiver som går foran, både når det gjelder lønn og arbeidsvilkår.

34 Rødt støtter fagforeningenes kamp, og alle vi som er fagorganiserte har støttespillere i Rødts
 35 folkevalgte.

36 Rødt jobber for et mer rettferdig og solidarisk arbeidsliv. Vi støtter fagbevegelsens kamp for høyere
 37 lønn i kvinnedominerte yrker, og arbeidet mot sosial dumping, som rammer særlig arbeidsinnvandrere.
 38 Useriøse ansettelsesformer og bemanningsselskaper er en trussel mot arbeidsvilkårene for oss alle.

39 Rødt jobber for at Oslo kommune også som eier og deleier i aksjeselskaper og interkommunale
 40 selskaper utøver et aktivt eierskap. Alle disse selskapene må være positive til fagorganisering, ha
 41 ryddige partsforhold og ta inn lærlinger.

42 6-timersdag med full lønnskompensasjon

43 Fagforeningene må bli drivkrefter for den neste store arbeidstidsreformen: Seks timers
 44 normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon. Arbeidshverdagen er stressende og helseskadelig for
 45 mange. Sekstimersdag gir bedre vilkår for likestilling både i arbeidslivet og i familien. Kortere
 46 normalarbeidsdag gir bedre vilkår for deltaking i lokaldemokrati, mer tid til venner, familie og
 47 frivillighet for alle. Seks timers normalarbeidsdag er en framtidsreform for et bedre liv for både
 48 kvinner og menn.

49 Sekstimersdagen er viktigst for kvinner fordi det er kvinner som i arbeider mest deltid, sekstimersdag
 50 med full lønnskompensasjon vil føre til at flere arbeider heltid, får bedre lønn og kan bli mer
 51 økonomisk sjølstendige.

52 Rødt Oslo jobber for:

- 53 • Oslo kommune må lage en plan for innføring av 6 timers normalarbeidsdag med full
- 54 lønnskompensasjon i kommunale virksomheter.
- 55 • Oslo kommune som arbeidsgiver må støtte tariffkrav om arbeidstidsforkortelse.
- 56 • Erfaringene fra forsøkene med 6-timersdag i Oslo kommune må oppsummeres i samarbeid
- 57 med fagforeningene
- 58 • Oslo kommune må bruke sekstimersdag som rekrutteringstiltak i sektorer der kommunen
- 59 mangler ansatte.
- 60 • Sekstimersdag skal ikke brukes som et verktøy for effektivisering og økt arbeidspress.

61 Heltid en rettighet - deltid en mulighet

62 Arbeidslivet skal ikke være et A og et B-lag, hvor noen av oss må leve med usikkerhet og
 63 midlertidighet. Hele og faste stillinger gir økonomisk trygghet og det gjør at vi tør å si fra når lønns-
 64 og arbeidsvilkår er dårlige. De av oss som står i midlertidige stillinger eller er avhengige av

65 ekstravakter for å få full lønn tør ofte ikke si fra. Om vi er i en sårbar livssituasjon er vi spesielt utsatt
66 for å bli utnyttet.

67 Av Oslo kommunes nesten 55 000 ansatte i 2021, var mer enn 14 000 midlertidig ansatte. Mer enn
68 20 000 hadde deltidsstillinger. Dette må endres. Oslo kommune må også velge leverandører med
69 faste ansatte i heltidsstillinger.

70 Rødt Oslo jobber for:

- 71 • Kartlegging av all bruk av deltid i Oslo kommune, med fokus på å finne årsakene til deltid.
- 72 • Særskilte tiltak for å lage heltidsstillinger for ansatte i skolen og aktivitetsskolen, samt i
73 Sykehjemsetaten og helseetaten.
- 74 • Turnuser og arbeidsplaner i sykehjem og hjemmetjenesten skal ha heltid som utgangspunkt.
- 75 • Oslo kommune skal, i samarbeid med de ansattes organisasjoner, lage arbeidsplaner for
76 ansatte som jobber turnus og har 35,5 timers arbeidsuke, slik at arbeidstida blir 33,6 timer.
77 Dette tilsvarer arbeidstida til dem som har skiftarbeid
- 78 • Oslo kommune skal bruke sekstimersdag for å lage heltidsstillinger i yrker med høy
79 arbeidsbelastning
- 80 • Alle virksomheter må dokumentere at ansatte i deltidsstillinger har blitt tilbudt økt
81 stillingsprosent før det blir foretatt nyansettelser.
- 82 • Oslo kommune skal ikke kjøpe bemanningstjenester men bygge opp sine egne ressurspooler
83 hvor ansatte skal ha hele og faste stillinger.

84 Et arbeidsliv med plass til alle

85 NAVs praksisplasser blir ofte misbrukt som gratis arbeidskraft, noen av oss jobber slik i årevis, uten
86 reell mulighet til fast ansettelse. Om en arbeidsplass kan ha nytte av arbeidskraften din, skal du få
87 jobb – ikke praksisplass! Målrettede tiltak må på plass for å bekjempe arbeidsledighet, særlig blant
88 minoritetsgrupper med høy ledighet.

89 Rødt Oslo jobber for:

- 90 • Kommunen må innføre en ordning med anonyme jobbsøknader som en sikring mot
91 diskriminering ved ansettelse.
- 92 • Sysselsettingstiltak og «frivillig innsats» skal være et supplement til ordinære arbeidsplasser
93 og skal følge gjeldende tariffavtaler i kommunen.
- 94 • Egne ungdomstiltak er nødvendig for inkludering og deltagelse i arbeidslivet.
- 95 • Alle bydeler må tilby sommerjobb til sine ungdommer.
- 96 • Private virksomheter som kommunen skal inngå et samarbeid med må forplikte seg til å ta
97 inn lærlinger hvis de kan få godkjenning som lærebedrift.

98 Kamp mot sosial dumping

99 EØS-avtalen er et rammeverk for å tvinge arbeidere til å konkurrere om jobbene, slik at bare de som
100 godtar de dårligste betingelsene er sikra jobb. Dette er innholdet i den anbudsmodellen som både
101 stat, kommune og private bedrifter følger.

102 I en anbudsmodell med konkurranse mellom virksomheter med ulike lønns og arbeidsvilkår blir det
103 et kappløp mot bunnen som rammer oss alle. De av oss som rammes oftest er midlertidig ansatte,
104 ansatte i bemanningsbyråer og folk uten fast opphold i Norge. Arbeidsgivere bryter

105 arbeidsmiljøloven, underbetaler ansatte og forfalsker papirer for å kunne komme med det laveste
106 anbudet. Rødt vil ha både strengere kontroll og høyere straffer for disse lovbruddene.

107 Rødt Oslo jobber for:

- 108 • Oslo kommune skal ikke kjøpe varer eller tjenester fra firmaer som har bedrevet sosial
109 dumping i løpet av de siste fem årene.
- 110 • Kommunen må opprette et ombud mot arbeidslivdiskriminering i samarbeid med
111 fagbevegelsen. Ombudet skal særlig gi ungdom og innvandrere veiledning om rettigheter
112 etter lov- og avtaleverk.
- 113 • Kommunen må utføre egne kontroller for å sikre at loven om åpningstider blir fulgt, og at
114 forbud mot søndagsåpne butikker overholdes.
- 115 • Oslo kommune må bruke den kommunale skjenkekontrollen aktivt til å sjekke arbeidsforhold
116 og skal inndra skjenkebevilling til aktører i utelivsbransjen som betaler sine ansatte under
117 den lovpålagte minstelønna.
- 118 • Alle arbeidsinnvandrere må få tilbud om gratis norskopplæring, helst i tilknytning til
119 arbeidsplassen. Innvandreres tiltak for selvorganisert språklæring og faglig og sosialpolitisk
120 skoloring må få støtte av kommunen.

121 Bort med bemanningsbransjen

122 I dag blir mange av oss ansatt i bemanningsbyråer som leier oss ut til andre virksomheter. Dette
123 foregår i byggebransjen, innen renhold, kontor, varehandel, helsesektoren, barnehager, skoler, m.m.
124 Bemanningsbransjen gir usikre arbeidsforhold og lavere lønninger enn om folk hadde vært ansatt
125 direkte. Det organiserte arbeidslivet undergraves og det blir vanskeligere for ansatte å organisere seg
126 og kjempe for egne rettigheter.

127 Rødt Oslo jobber for:

- 128 • Oslo kommune skal ikke kjøpe tjenester av bemanningsbyråer.
- 129 • Kommunen må etablere ressurspooler for skole, barnehager og sykehjem basert på tidligere
130 års fravær, og ansatte i ressurspoolene brukes til å dekke korttids- og langtidsfravær. Ansatte
131 i disse ressurspoolene skal ha faste og hele stillinger.
- 132 • Vikarer skal ha samme lønns- og arbeidsvilkår som om de var fast ansatt i kommunen.
- 133 • Oslo kommune må øke grunnbemanningen, særlig innen barn- og oppvekstsektoren og pleie-
134 og omsorgssektoren for å redusere bruken av ekstravakter og overtid og for å sikre de
135 ansatte helsefremmende arbeidsvilkår.

136 Oslo kommune som arbeidsgiver skal gjøre arbeidslivet bedre

137 Oslo kommune er den største arbeidsgiveren i Oslo med nesten 55 000 ansatte. Rødt mener at Oslo
138 kommune skal være et forbilde i arbeidslivet, både når det gjelder lønn, helsefremmende
139 arbeidsvilkår, samarbeid med fagbevegelsen og ansattes medvirkning. For å oppnå dette må det bli
140 slutt på målstyring, bestiller/utførermodellen og andre styringsverktøy som er en del av New Public
141 Management. Vi trenger ikke en tillitsreform full av lovord om faglig frihet og medvirkning, vi trenger
142 en tillitsreform med reell faglig frihet og medvirkning.

143 **Rødt Oslo jobber for:**

- 144 • Oslo kommune må jobbe for likelønn mellom kvinner og menn, både gjennom å heve lønna i
- 145 kvinnedominerte yrker og ved å sikre at kvinner får samme uttelling som menn for
- 146 utdanning, erfaring, kompetanse og ansvar.
- 147 • Oslo kommune må lage forpliktende planer for likelønn for alle virksomheter og nivåer.
- 148 • Oslo kommune skal ha lønnsforhandlinger hvor fagbevegelsen har streikerett. Oslo
- 149 kommune skal ikke stille krav om lokale forhandlinger.
- 150 • Kommunalt ansatte som ønsker det skal få mulighet til å ta fagbrev.
- 151 • Oslo kommune skal ha læreplasser som tilsvarer to promille av innbyggertallet.
- 152 • Det skal gjennomføres kursing i avtaleverket for alle ledere i kommunen ved ansettelse og
- 153 deretter minimum hvert fjerde år.
- 154 • Oslo kommune må samarbeide med de ansattes organisasjoner for å verne ansatte, som
- 155 bruker yttringsfriheten og varslingsretten, mot gjengjeldelse.
- 156 • Kommunen skal forbedre turnusansattes hverdag ved å likestille turnusarbeid med
- 157 skiftarbeid, og redusere den ukentlige arbeidstida fra 35,5 til 33,6 timer

158 **Styrk Oslo-modellen for et ryddigere arbeidsliv**

159 Vi er nødt til å ha mer demokratisk kontroll, og ta flere tjenester tilbake i kommunal drift for å hindre

160 sosial dumping og skadelige arbeidsforhold. Oslo-modellen har vært et viktig tiltak for et bedre

161 arbeidsliv. Modellen gjør at det stilles høye krav til leverandører av varer, tjenester, bygg og anlegg.

162 Oslo-modellen må beholdes og videreutvikles, også for nye sektorer i kommunen.

163 **Rødt Oslo jobber for disse forbedringene av Oslomodellen:**

- 164 • Kommune skal bruke leverandører med tariffavtale.
- 165 • Kommune skal ved utlysning av offentlige anbud stille krav om at leverandøren i hovedsak
- 166 har fast ansatte (minst 80 % av stillingene), ikke bare at fast ansatte skal gjøre oppdraget for
- 167 Oslo kommune.
- 168 • Leverandører skal tilby alle ansatte som ikke kan norsk, og som gjør oppdrag for Oslo
- 169 kommune, gratis norskopplæring, minimum fire timer pr. uke.
- 170 • Kommunen må stille hovedentreprenøren til ansvar for at innleide arbeidere likebehandles
- 171 med egne ansatte.
- 172 • Kommunen skal si opp kontrakter med bedrifter som bryter med bestemmelsene i Oslo-
- 173 modellen. Bedrifter som bryter lover som arbeidsmiljøloven og straffelovens paragrafer om
- 174 menneskehandel skal anmeldes.
- 175 • Oslo kommune skal innføre en karanteneordning for leverandører med alvorlige brudd på
- 176 arbeidsmiljø- og allmenngjøringsloven.

02 Kvinnefrigjøring

178 Kvinnefrigjøring er et mål for Rødt. Kvinneundertrykkinga er innvevd i kapitalismen og rammer
 179 kvinner på tvers av klasser og etnisitet. Patriarkatet og kapitalismen undertrykker oss i alle livets
 180 faser og roller. Full kvinnefrigjøring krever grunnleggende endringer i organiseringa av både
 181 arbeidsliv og samfunnsliv. Vi må bryte ned tradisjonelle forestillinger om hvordan kvinner er, bør
 182 være og hva vi kan gjøre. Rødt vil arbeide i og sammen med kvinnebevegelsen, fagbevegelsen og alle
 183 andre krefter som arbeider for å styrke kvinners stilling i samfunnet.

184 Kvinnelønn

185 Økonomisk sjølstendighet med en lønn å leve av og forsørge barn på, er nødvendig for at kvinner skal
 186 ha makt i egne liv og i samfunnet. Oslo kommune er et eget tariffområde, Norges største
 187 arbeidsgiver og mer enn to tredeler av de ansatte er kvinner. Dette gjør at Oslo kommune kan spille
 188 en viktig rolle og gå foran for å endre dagens systemer. Kommunen må føre en tydelig
 189 arbeidsgiverpolitikk for heving av kvinners lønn og for å oppnå likelønn.

190 Rødt Oslo jobber for:

- 191 • Det må være et samarbeid mellom et rødgrønt byråd og fagforeningene om bedre lønns- og
 192 arbeidsvilkår for ansatte i kommunen.
- 193 • Kvinner skal få like mye uttelling for ansvar, kompetanse, utdanning og arbeidserfaring som
 194 menn, på tvers av sektorer og bransjer.
- 195 • Kommunen skal kunne gå inn med ekstra lønnsmidler for å innfri tariffkrav som gir kvinnelønn et
 196 ekstraordinært løft, for eksempel i form av en kvinnepott.
- 197 • Mira-senteret, sammen med fagforeningene og andre med kunnskap på feltet, brukes som
 198 en ressurs for å få slutt på at kvinner med innvandrer og/eller minoritetsbakgrunn
 199 diskrimineres på arbeidsmarkedet.
- 200 • Kommunen må sette av midler til integrerings- og yrkesrettede tiltak for kvinner med
 201 innvandrerbakgrunn.
- 202 • Alle faste ansettelse skal være i heltidsstillinger hvis ikke den ansatte søker om deltid. Alle
 203 arbeidsavtaler som inngås med vikarer skal definere en fast minimumsarbeidstid. Oslo
 204 kommunes praksis skal være i tråd med arbeidsmiljøloven.
- 205 • Kommunen må iverksette tiltak som vil styrke kvinners økonomi. Dette kan for eksempel
 206 være lavere satser/gratis barnehage, subsidiering av barneidretten og kulturskolene,
 207 redusert pris/gratisbilletter i svømmehaller og kollektivtrafikk mm.

208 6 timers arbeidsdag

209 6 timers arbeidsdag er en framtidsreform. Fordi det er kvinnene som ut fra sin stilling i dag er den
 210 viktigste drivkrafta for 6 timersdagen, vil Rødt jobbe særskilt for at kvinner organiserer seg på tvers
 211 av kvinnebevegelse og fagbevegelse for å drive den fram.

212 Rødt Oslo jobber for:

- 213 • Oslo kommune må lage en plan for innføring av 6 timers normalarbeidsdag med full
 214 lønnskompensasjon i kommunale virksomheter.

- 215 • Oslo kommune som arbeidsgiver må støtte tariffkrav om arbeidstidsforkortelse.
- 216 • Erfaringene fra forsøkene med 6-timersdag i Oslo kommune må oppsummeres i samarbeid
- 217 med fagforeningene.
- 218 • Oslo kommune må bruke sekstimersdag som rekrutteringstiltak i sektorer der kommunen
- 219 mangler ansatte.
- 220 • Sekstimersdag skal ikke brukes som et verktøy for effektivisering og økt arbeidspress.

221 Kvinnehelse

222 God kvinnehelse er viktig hele livet. Det må utvikles mer kunnskap om kvinners helse og ny og
223 etablert kunnskap må spres aktivt. Kvinner har for eksempel ofte særegne symptomer på
224 hjerteinfarkt og slag som er avgjørende å kjenne til. I kommunehelsetjenesten er fastlegene og
225 helsestasjonene avgjørende for kvinnehelsearbeidet. Svangerskap, fødsel og barsel er en viktig del av
226 tilbudet. Det samme gjelder alle kvinnesykdommer og gynekologiske lidelser som bare rammer
227 kvinner. Kvinner lever gjennomsnittlig flere år enn menn, og mange kvinner i parforhold får store
228 omsorgsbelastninger i høy alder. Kvinner har behov for et eget helsetilbud i alle livets faser og må bli
229 møtt fordomsfritt, med oppdatert kunnskap og få behandling uten ekstra økonomisk belastning.

230 Helsestasjonene har i dag en innretning med forebyggende arbeid for mor og barn, det er et gratis
231 lavterskeltilbud som har stor oppslutning i befolkningen. Helsesykepleiere og jordmødre har bredere
232 kompetanse på kvinnehelse enn det de får brukt i dag, denne ressursen kan brukes på måter som
233 kommer flere kvinner til gode i en lengre periode i livet. Sykehusene har nedprioritert kvinnehelse
234 med kortere liggetid både på føde - og barselavdelingene. Kvinner som tar abort skal få tilbud om
235 personlige samtaler og oppfølging.

236 Rødt Oslo jobber for:

- 237 • ABC-avdelingen på Ullevål sykehus må gjenopprettes, kapasiteten på fødeavdelingene på
- 238 Ahus og Ullevål må utvides. Liggetiden på barsel tilpasses behovene til mor og barn, sånn at
- 239 alle føler seg godt ivaretatt ved overgangen mellom fødested og hjemmet.
- 240 • Flerkulturelle doulaer må bli en del av det vanlige fødetilbudet.
- 241 • Jordmortjenesten på helsestasjonene skal ha kapasitet til at alle kvinner kan følges opp av
- 242 jordmor i svangerskapet og få hjemmebesøk av jordmor innen 72 timer etter at de er
- 243 utskrevet fra sykehuset.
- 244 • Alle helsestasjoner skal bli godkjent som "Ammekyndig helsestasjon".
- 245 • Økt støtte til Ammehjelpen.
- 246 • Helsestasjonene opprustes til også å bli Kvinnehelseteam, dvs. tilbud til kvinner om
- 247 prevensjonsveiledning, oppfølging i svangerskap og barsel, celleprøver, samt oppfølging i
- 248 klimakteriet (overgangsalder)
- 249 • Det må opprettes et prøveprosjekt der medisinsk abort flyttes fra sykehusene til
- 250 helsestasjonene.
- 251 • Menstruasjonsprodukter skal være gratis og tilgjengelig på skolene, fritidsklubbene og
- 252 helsestasjon for ungdom.
- 253 • Oslo kommune skal jobbe for at OUS sørger for at kvinner som skal ta abort eller gjøre andre
- 254 gynekologiske medisinske inngrep eller motta behandling, skal ha en egen avdeling på
- 255 kvinneklinikken ved OUS, utenfor fødselsomsorgen.
- 256 • Primærhelsetjensten og annet helsepersonell må få styrket kunnskap om kvinnehelse og
- 257 kvinnesykdommer. Kvinner skal bli tatt på alvor og få behandling uten å bli møtt med
- 258 fordommer.

259 Stopp kvinners gratisarbeid innen helse og omsorg

260 Oslo kommune kan opprettholde dårlig kvalitet på tjenestetilbudet i pleie - og omsorgssektoren fordi
261 de baserer seg i stor grad på at kvinner tar ansvar som pårørende. Når hjemmetjenesten har for lav
262 bemanning eller bydelen ikke mener det er behov for sykehjemsplass, er det ofte familiemedlemmer
263 som må trå til, og det er langt oftere kvinner enn menn som gjør dette.

264 Rødt Oslo jobber for:

- 265 • Brukerne skal få godt tilpasset tjenestetilbud i hjemmene og på institusjonene.
- 266 • Omsorgspersoner skal få avlastning og tilrettelegging tilpasset sine behov.

267 Oslo skal være en by for kvinner

268 Kvinner skal oppleve både trygghet og synlighet i Oslo.

269 Rødt Oslo jobber for:

- 270 • Byens uterom, særlig gater og underganger, må utformes sånn at det oppleves trygt å ferdes
271 ute til alle døgnets tider.
- 272 • Flere veier, gater, plasser og bygninger oppkalles etter kvinner.
- 273 • "Kvinnepotten" som kvinneorganisasjoner kan søke midler fra må forbli en fast post på
274 kommunens budsjett.
- 275 • Det opprettes et eget kvinnehus i samarbeid mellom kommunen og kvinneorganisasjonene
276 med rom for kontor og møteplasser.

277 Bekjempe vold mot kvinner

278 Menns vold mot kvinner er et alvorlig samfunnsproblem. Det meste av volden skjer i hjemmet, men
279 kvinner i omsorgsyrker er utsatt for vold på arbeidsplassen, oftest fra pasienter og brukere. Kvinner
280 utsettes for vold og undertrykking i det offentlige rom i prostitusjon og på barer med stripping og
281 toppløs servering. Arbeid for å forebygge vold handler både om å endre strukturer og om
282 bevisstgjøring.

283 Rødt Oslo jobber for:

- 284 • Oslo kommunes handlingsplan mot vold i nære relasjoner må følges opp og forbedres.
- 285 • Samarbeidet mellom Oslo krisesenter, bydelene, boligetaten og NAV må styrkes.
- 286 • Tilbudet til barn som oppholder seg på krisesentre må styrkes.
- 287 • Oslo kommune må sette av midler til flere og faste bevilgninger til Oslo krisesenter,
288 overgrepsmottaket på Oslo Legevakt, Alternativ til vold, ROSA prosjektet og Thereses hus.
- 289 • Oslo kommune må ha gode exit- tiltak for kvinner og menn i prostitusjon.
- 290 • Finansieringen av tolketjenesten må styrkes – menn og barn til overgrepsutsatte kvinner skal
291 aldri brukes som tolk.
- 292 • Egen koordinatorordning for utsatte kvinner som velger å bryte ut av voldelige forhold for å
293 bidra til en trygg overgang i reetableringsfasen.
- 294 • Kontoret for Fri rettshjelp må styrkes.
- 295 • Skjenkebevilling skal nektes til barer og klubber med stripping og toppløs servering.
- 296 • Oslo kommune må gjennomføre holdningskampanjer om voldtekt og forståelse av samtykke
297 til sex rettet inn mot unge gutter og voksne menn.

03 Kamp mot all undertrykking

Antirasisme

300 Vi som bor i Oslo har bakgrunn fra hele Norge og fra hele verden. Vi har med oss utallige kulturer og
 301 vi snakker mange språk. Fortsatt møter mange av oss rasistisk diskriminering eller hat i hverdagen,
 302 fordi vi har en annen hudfarge, en annen religion eller snakker et annet språk.

303 Rødt er et tydelig antirasistisk parti som jobber aktivt for at ingen skal diskrimineres på bakgrunn av
 304 hudfarge, religion, kultur eller etnisitet. Oslo skal være en inkluderende by hvor vi alle skal kunne føle
 305 oss hjemme, kjenne tilhørighet og samhold. Vi jobber for at alle skal ta et aktivt standpunkt mot
 306 rasisme, og at vi alle skal si fra når vi møter rasisme i hverdagen.

Tiltak mot diskriminering

308 Mange av oss opplever diskriminering på grunn av for eksempel etnisk bakgrunn eller religiøs
 309 tilhørighet – på arbeidsplassen og skolen, i boligmarkedet og i samfunnslivet for øvrig. Noe av denne
 310 diskrimineringen kan vi møte med konkrete tiltak.

Rødt Oslo jobber for:

- 312 • Oslo kommune må jobbe for å bekjempe rasisme på utesteder og at det skal være mulig å
 313 inndra skjenkebevilling til utesteder som har en diskriminerende praksis.
- 314 • Oslo kommune må øke samarbeidet med, og tilskuddet til organisasjoner som motarbeider
 315 rasisme og diskriminering.
- 316 • Det må innføres en permanent kvitteringsordning for politiet for å få en slutt på etnisk
 317 profilering. Kvitteringen skal opplyse blant annet om type kontroll, tidspunkt, sted, hjemmel
 318 for kontroll, tjenestenummer til politibetjent som utfører kontrollen, og alder, kjønn og
 319 etnisitet/landbakgrunn/hudfarge til den som stoppes.
- 320 • Tilreisende fattige fra andre europeiske land, f.eks. romfolk, skal ikke møtes med
 321 tiggeforbud.
- 322 • Oslo kommune skal opprette et rasisme- og diskrimineringsombud.
- 323 • Oslo kommune skal jobbe for at ansatte i kommunens virksomheter gjenspeiler mangfoldet i
 324 Oslo befolkning. Det skal spesielt jobbes for å gjenspeile dette mangfoldet i lederstillinger.

Vern mot rasisme og hat i det offentlige rom

326 Det er en sterk vekst i rasisme og høyreekstremisme, både i Norge og resten av Europa. Dette skaper
 327 splid, hat og usikkerhet i samfunnet. Hets, trusler og spredning av fremmedfrykt er virkemidler som
 328 innskrenker andres rett til ytringsfrihet. De av oss som har minoritetsbakgrunn opplever dette i
 329 økende grad, særlig på internett. Noen bruker sin ytringsfrihet til å skremme andre fra å få oppfylt sin
 330 rett til å ytre seg. Dette er et demokratisk problem.

Rødt Oslo jobber for:

- 332 • Oslo kommune må støtte organisasjoner og prosjekter som jobber mot rasisme, netthets,
 333 hatytringer og hatkriminalitet.

- 334 • Ingen rasistiske, islamofobe, antisemittiske eller høyreekstreme organisasjoner skal få
- 335 økonomisk eller annen støtte fra Oslo kommune.
- 336 • Rasister, nazister og høyreekstreme som prøver å markere seg i det offentlige rom skal
- 337 møtes med motstand og demonstrasjoner.
- 338 • Forbud mot rasistiske og nazistiske arrangementer må inn i Oslo kommunes politivedtekter
- 339 • Ingen rasistiske, islamofobe, antisemittiske eller høyreekstreme organisasjoner skal få leie
- 340 lokaler av Oslo kommune.

341 Samer og nasjonale minoriteter

342 Den norske statens historie er ikke alltid stolt, og den flere hundreårige undertrykkinga av den
343 samiske befolkninga i Norge er en del av denne historia. De av oss som tilhører det samiske folket
344 opplever fortsatt rasisme fordi vi er samer. Mange lærte aldri samisk, fordi fornorskingspolitikk ødela
345 det samiske språket. Vi vet ikke hvor mange av oss i Oslo som har samisk bakgrunn, men det er langt
346 flere enn de nesten tusen som står i samemantallet.

347 Rødt Oslo vil ha et samfunn hvor urfolks rettigheter og kultur ivaretas, utvikles og har en rettmessig
348 plass.

349 Rødt Oslo jobber for:

- 350 • Driften av den samiske barnehagen Cizàs som ligger på Tøyen skal sikres av Oslo kommune,
- 351 og ikke overlates til bydel Grünerløkka.
- 352 • Alle barn med samisk bakgrunn skal ha tilgang på morsmålsundervisning i samisk, uavhengig
- 353 av hvilken skole eller hvilket klassetrinn de tilhører.
- 354 • Osloskolen skal ha tilbud om undervisning i nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Alle elever i
- 355 norsk grunnskole og videregående skole må få rett til å velge samisk som fag, uavhengig av
- 356 egen bakgrunn.
- 357 • Oslo kommune må støtte Samisk hus og aktivitetene og organisasjonene som hører til der,
- 358 blant annet samisk helsetreff for eldre og kurs i samisk.
- 359 • Bedre helsetjenester for eldre med samisk bakgrunn og språk, samiskspråklig helsepersonell
- 360 og tilgjengelige tolkerressurser er spesielt viktig for demente.
- 361 • Oslo kommune skal utvikle en handlingsplan for samiskspråklige helsetjenester.
- 362 • Oslo kommune, barnehager og skoler i Oslo skal aktivt markere samenes nasjonaldag 6.
- 363 februar, i tråd med samers egne tradisjoner.

364 Nasjonale minoriteter

365 Oslo har en spesiell posisjon som hovedstad og Norges største by, og Oslo kommune har dermed
366 også et spesielt ansvar for å markere mangfoldet i Norge og bidra til synliggjøring av de nasjonale
367 minoritetene (kvener, rom, romani, skogfinner og jøder).

368 Rødt Oslo jobber for:

- 369 • Oslo kommune skal gi driftsstøtte til jødisk bo- og seniorsenter.
- 370 • Nasjonale minoriteters flaggdager skal markeres med flaggheising på Rådhuset.

371 Det vises til Rødts nasjonale arbeidsprogram for mer informasjon om Rødts politikk for nasjonale
372 minoriteter.

Skeiv politikk

373

374 Vi er ulike og mangfoldige, også når det gjelder seksuell orientering og kjønnsuttrykk. Kampen for like
375 rettigheter for oss alle har kommet langt i Norge, men det er fortsatt mye som gjenstår før vi er i mål.
376 De av oss som bryter med normer for kjønn og seksualitet, risikerer fortsatt å bli møtt med
377 diskriminering, hets og hat i hverdagen. Rødt Oslo jobber for å bekjempe all undertrykking av skeive
378 og vil styrke de skeives organisasjoner.

Økonomisk støtte til organisasjoner og aktiviteter

379 Behov for ulike skeive organisasjoner er stort. For mange av oss som er skeive er organisasjonene en
380 mulighet til å utfolde oss fritt, finne trygghet og utvikle egen identitet. De skeive organisasjonene er
381 også viktige for å løfte ulike spørsmål som majoritetssamfunnet overser eller glemmer.
382

Rødt Oslo jobber for:

- 384 • Skeive organisasjoner i Oslo må få økt økonomisk støtte fra kommunen, slik at foreningene
385 kan utvide sitt støtte- og aktivitetstilbud.
- 386 • Skeive organisasjoner som jobber spesielt for LHBT+ -folk med minoritetsbakgrunn eller
387 funksjonsnedsettelse må få selvstendig støtte. Å være en minoritet i minoriteten innebærer
388 ekstra belastning og utfordringer.
- 389 • Festivalen Oslo Pride er en viktig politisk, kulturell og sosial møteplass for LHBT+ -folk fra hele
390 landet, og under Pride-uka er det mange ulike arrangementer. Oslo kommune må gi
391 økonomisk støtte som bidrar til at mange ulike stemmer blir hørt og som gir rom for ikke-
392 kommersielle aktiviteter.

Oslo kommune og LHBT+

393 Rødt Oslo mener Oslo kommune gjennom blant annet barnehager, skoler og helsetjenester har et
394 særegent ansvar for å bidra til at alle opplever tilhørighet og trygghet i egen identitet. Oslo kommune
395 må også sørge for et helsetilbud som ivaretar alle.
396

Rødt Oslo jobber for:

- 398 • Oslo kommune må sikre at skoler og barnehager har tilgang på, og bruker,
399 undervisningsmateriell, bøker, filmer, m.m. som bidrar til å synliggjøre mangfoldet av ulike
400 kjønnsidentiteter og seksuelle orienteringer for barn og unge. Biologisk kjønn eller
401 kjønnsidentitet skal ikke begrense hvordan barn og unge skal oppføre seg, kle seg, eller
402 hvilke leker, fritidsinteresser, skole og yrkesvalg de ønsker seg.
- 403 • Skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom må styrkes gjennom økt bemanning og
404 kompetanse for å kunne møte og hjelpe ungdommer med ulik seksuell legning og
405 kjønnsuttrykk
- 406 • Bydelenes tjenester skal ha skeiv kompetanse, slik at ansatte i Oslo kommune møter alle
407 innbyggere i alle livsfaser med åpenhet og respekt.
- 408 • Oslo kommune skal sikre likeverdige tjenestetilbud for LHBT+ -eldre, blant annet ved å
409 utvikle kurs for ansatte i hjemmetjenesten og eldreomsorgen.
- 410 • Helsestasjonen for kjønn og seksualitet (HKS) må styrkes gjennom økt bemanning og
411 ressurser. Oslo kommune må forplikte seg til å gi HKS varig og stabil finansiering for å kunne
412 gi de som mottar behandling stabile livsforhold.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

413

414 Av alle som bor i Oslo har mer enn 100 000 av oss nedsatt funksjonsevne. Noen av oss er født med
415 nedsatt funksjonsevne, mange av oss har det i perioder i løpet av livet og de fleste av oss opplever
416 det når vi blir eldre. Nedsatt hørsel eller syn, og ulike former for bevegelseshemming er de vanligste
417 og mest synlige utfordringene, men noen av oss har også funksjonsnedsettelse som ikke er synlige.

418 Noen av oss som har nedsatt funksjonsevne har behov for tilrettelegging for å kunne ta del i
419 samfunnet på lik linje med andre. Rødt Oslo arbeider for at alle med nedsatt funksjonsevne skal få
420 likeverdige muligheter til å delta i samfunnet.

421 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

422 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er et viktig likestillingsverktøy for mange av oss med nedsatt
423 funksjonsevne.

424 Rødt Oslo jobber for:

- 425 • Den enkeltes egen oppfatning av behov og spesialisthelsetjenestens uttalelser skal legges til
426 grunn ved behandling av søknader.
- 427 • Ordningen skal praktiseres likt i alle Oslos bydeler.
- 428 • Bydelene må gis tilstrekkelig økonomi til å kunne innvilge BPA.
- 429 • Det må legges en plan for at BPA gjøres om til en kommunal ordning, sånn at vedtak følger
430 den enkelte uavhengig av hvor i byen de bor.

431 Universell utforming

432 For mange av oss med nedsatt funksjonsevne, er det ofte praktiske hindringer som gjør det vanskelig
433 å delta. Ofte er det ganske små justeringer som skal til for at det som fungerer for de fleste, skal
434 kunne fungere for oss alle. I noen tilfeller er det nødvendig med mer omfattende tiltak.

435 Rødt Oslo jobber for:

- 436 • Alle Oslo kommunes møtelokaler og andre offentlige arenaer skal være universelt utformet.
- 437 • Offentlig transport og tilhørende infrastruktur må være universelt utformet. Alternative
438 transporttilbud må være fullgode alternativer til det vanlige transporttilbudet. (Les mer om
439 dette i kapitlet om samferdsel.)
- 440 • Skoler og barnehager i Oslo skal være tilgjengelig for folk med nedsatt funksjonsevne. Nye
441 skolebygg må være universelt utformet mens tilgjengelighet i eksisterende skolebygg må
442 sikres ved rehabilitering.
- 443 • Oslo kommune må kreve at alle aktører som leverer tjenester til kommunen følger
444 retningslinjer om universell utforming.
- 445 • Alle arrangører av idretts- og kulturarrangement må ha klare planer for tilgjengelighet for
446 alle.
- 447 • Alle IKT-løsninger skal følge gjeldende krav om universell utforming, i henhold til «Forskrift
448 om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger»
- 449 • Oslo kommune må lage en handlingsplan sammen med næringsdrivende i Oslo, slik at
450 universell utforming kan bli en realitet i hele byen, i butikker, restauranter, kafeer og puber,
451 ikke bare i kommunale bygg.

- 452 • På offentlige arrangementer i regi av Oslo kommune skal det være tegnspråktolker.
453 • Oslo kommune skal opprette en tilskuddsordning som uavhengige småbedrifter kan søke på
454 for å kunne tilrettelegge for universell utforming

455 Medvirkning, påvirkning og likestilling

456 Mange av oss med nedsatt funksjonsevne opplever å bli utsatt for diskriminering, mobbing og
457 hatytringer. Det er behov for økt bevisstgjøring rundt dette i samfunnet, og gode tiltak som kan
458 forebygge og møte problemer når de kommer. Funksjonshemmedes organisasjoner er spesielt
459 viktige i dette arbeidet, i tillegg til at de er viktige for å styrke og fremme medlemmenes rettigheter.

460 Skal vi oppnå god inkludering, må dette bygge på reell likestilling. Ingen av oss skal behandles som
461 annenrangs innbyggere eller arbeidstakere.

462 Rødt Oslo jobber for:

- 463 • Funksjonshemmedes organisasjoner og ungdomsorganisasjoner må få økt økonomisk støtte,
464 slik at organisasjonene kan øke aktivitetstilbudet sitt.
- 465 • Kunnskap om ulike funksjonsnedsettelse må spres i barnehager, skoler, på arbeidsplasser og
466 andre steder folk møtes.
- 467 • Personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidsmarkedsbedrifter skal ha en lønn som fører til
468 økonomisk selvstendighet, ikke en symbolsk godtgjørelse.
- 469 • Skoler som ønsker å tilby tegnspråk som valgfag, skal få særskilt støtte til dette.
- 470 • Oslo kommune skal være en pådriver for at CRPD (FN-konvensjonen for funksjonshemmedes
471 rettigheter) innlemmes i menneskerettsloven.

472 04 Klima, natur og miljø

473 Altfor lenge har norsk klimapolitikk kun dreid seg om målsetninger langt fram i tid, og for lite om
474 konkret handling. Vi merker nå klimaendringene på kroppen, også her i Oslo. Løsninga på klimakrisa
475 er ikke å bygge ned mer norsk natur, fordi både klimagassutslippene og nedbygging av natur truer
476 jordas tåleevne. De to krisene forsterker dessuten hverandre. Når naturen bygges ned forsvinner
477 også jordas naturlige CO2-lagre. Derfor må klimapolitikken være på naturens premisser, både
478 nasjonalt og lokalt.

479 Vi må finne klima- og miljøvennlige løsninger på alle områder. Arbeidstidsreduksjon er en av
480 løsningene som kan hjelpe. Blir sekstimersdagen gjennomført ved at noe av forventa lønnsøkning blir
481 tatt ut i fritid istedenfor penger, kan det bidra til reduksjon av det materielle overforbruket, og slik bli
482 del av en miljøreform. Det norske forbruket går allerede ut over naturens tålegrenser – vi må velge
483 mer fritid fremfor økt lønn. . Denne tankegangen skal ikke stå i veien for å heve lønna til de av oss
484 som er lavtlønte.

485 Kommunal klimapolitikk

486 I fravær av en radikal, nasjonal klimapolitikk, kan Oslo kommune bidra til å vise vei. Effektive
487 klimapolitiske virkemidler er det staten som bestemmer over, og kommunen har ofte begrenset
488 myndighet til å regulere utslipp. Likevel sitter kommunen på noen virkemidler som kan bidra til å
489 redusere utslippene. Særlig gjennom god arealplanleggingen kan kommunen tilrettelegge for at Oslo
490 blir en lavutslippsby.

491 Rødt Oslo jobber for:

- 492 • Gå imot kapasitetsøkende veiprosjekter og utvikle byen slik at transportbehovet reduseres.
- 493 • Ring 1 med Hammersborgtunellen må gjøres til rein kollektivtrasé
- 494 • Redusere antall offentlige parkeringsplasser og jobbe for å begrense parkeringsmulighetene i
495 områder med god kollektivdekning.
- 496 • Prioritere myke trafikanter og kollektivtrafikk foran privatbiler, og se dette i forbindelse med
497 vår rettferdige miljøpolitikk. Det betyr at veiareal skal omfordes til bruk av fotgjengere,
498 syklist og kollektivtrafikk gjennom f.eks. innsnevring av veikryss, utvidelse av fortau,
499 etablering av sykkelveier og kollektivfelt/-gater.
- 500 • Legge til rette for syklist og sykkelparkering ved bygging eller ombygging av veier og
501 infrastruktur for kollektivtrafikk, samt prioritere sykkel der hensynet til sykkel kommer i
502 konflikt med privatbiler.
- 503 • Innføre kollektivfelt på flere av Oslos viktigste veier.
- 504 • Fase ut fossile drivstoff i kommunale busser og ferger.
- 505 • Oprettholde en kjøttfri dag i uka i alle kommunale kantiner.
- 506 • Videreføre praksis om at kommunens ansatte skal så langt det er mulig benytte seg av
507 videokonferanser framfor reiser i sine virksomheter.
- 508 • Ved nødvendige reiser skal kommunen etterstrebe mest miljøvennlige reisemåte
- 509 • Opprette og øke bevilgninger til prosjekter som hjelper befolkninga å redusere sine
510 klimaavtrykk, som miljøvennlig transport.
- 511 • Å redusere utslipp av luftforurensning og klimadrivere fra vedovner i Oslo kommune, for
512 eksempel gjennom å innføre permanent vrakpant på gamle vedovner og tilskudd til utskifting
513 av gamle ovner og vurdere forbud mot fyring i ikke-rentbrennende ildsteder.
- 514 • Alle kommunens bygg- og anleggsplasser skal bli utslippsfrie.
- 515 • Fullskala karbonfangst og -lagringsanlegg på avfallsforbrenningsanleggene i Oslo.
- 516 • Innføre lavutslippssoner for tunge eller lette kjøretøy må vurderes for å begrense
517 luftforurensning.
- 518 • Å etablere fornybar energiproduksjon på alle kommunale bygge der det er praktisk mulig.
519 Dette kan være blant annet solceller, solfangere og bergvarme.
- 520 • Kommunen skal støtte tiltak for energiproduksjon og energieffektivisering i borettslag,
521 sameier og aksjelag.
- 522 • Det skal være forbud anløp av cruiseskip i Oslo.
- 523 • Trondheimsveien skal gjøres om til kommunal vei fra Sinsenskrysset til Grorud. Den skal få
524 lavere fartsgrense og bli ei miljøgate.
- 525 • Starte prosessen med å stenge flere områder innenfor ring 1 for privatbiler. Næringstrafikk,
526 folk med HC-kort, kollektivtransport (inkludert taxi) og utrykningskjøretøy skal fortsatt ha
527 tilgang til bilfrie soner, helt uavhengig av hvilken motor de har.

528 Klimatilpasning

529 Ettersom den globale oppvarmingen fortsetter vil ekstreme værmønstre forsterkes, og byutviklingen
530 må ta høyde for dette. Dagens systemer for håndtering av overvann har allerede for liten kapasitet,
531 og dette vil forsterkes de kommende årene. Havnivåstigning, høyere vannføring i elvene og andre
532 konsekvenser av klimaendringene må også tas hensyn til i videre byutvikling og utbygging.

533 Rødt Oslo jobber for:

- 534 • Etablere flere grøntområder og stille strengere krav til naturlig overvannshåndtering i
535 utbyggingsprosjekter.
- 536 • Bygge kompetanse hos plan- og byggesaksbehandlere, slik at klima- og klimatilpasningstiltak
537 blir vurdert ved utbyggingsaker.

538 Oslofjorden og elvene

539 Oslofjorden med sine øyer er et unikt rekreasjonsområde for byens befolkning. Samtidig er
540 fjordsystemer svært sårbare kystmiljøer som påvirkes kraftig av menneskelig aktivitet.
541 Befolkningsveksten i de urbane områdene rundt Indre Oslofjord har ført til økende utslipp og
542 påvirkning, og en endring i økosystemene på havbunnen. Utslipp i og forurensing av Oslo-elvene
543 skader økosystemet både i elvene og fjorden der de renner ut i havet. Selv etter store investeringer i
544 renseanlegg fra Oslo kommune renses bare 60-70% av nitrogen fra kloakken før utslipp. Dette er den
545 største forurensingskilden fra Oslo til Oslofjorden.

546 Rødt Oslo jobber for:

- 547 • Det må bevilges økte midler til vann- og avløpsetatens arbeid med oppgradering av
548 ledningsnett, spesielt med tanke på separering av over- og avløpsvann. Dette er viktig for å
549 forhindre at ubehandla kloakk renner direkte ut i elvene eller fjorden.
- 550 • Gjennomføre ytterligere rensing av kloakken før utslipp.
- 551 • Det må tilføres ressurser for å følge tiltaksplanen for Alnaelven og andre bekker/elver med
552 utløp i Oslofjorden. De vernede vassdragene må bevares som landskapsvernområder.
- 553 • Byggeforsbudet innen 20 meter fra elvebreddene og 12 meter fra bekkene må praktiseres
554 strengere.
- 555 • Det skal etableres gangveier med sikt til elvene.
- 556 • Aurevannsbekken under tidligere Huken pukkverk gjenåpnes.
- 557 • Det skal opparbeides turvei langs Alna fra Kalbakken til Bryn.
- 558 • Kommunen skal utarbeide en plan for forvaltning og oppgradering av byens hovedvassdrag
559 med mål om gjenåpning, styrket biologisk mangfold, rent vann, brede grøntområder. Det bør
560 bli mulig å bade og fiske i alle hovedvassdragene i byggesonen.

561 Naturvern og biologisk mangfold

562 Oslomarka er viktig både for naturmangfoldet og unikt som natur- og rekreasjonsområde for byens
563 befolkning. Her må natur- og kulturvern prioriteres over andre hensyn.

564 Rødt Oslo jobber for:

- 565 • Markagrensa må bestå, og randsonen mellom bebyggelsen og Marka må bevares fri for
566 idrettsanlegg eller boligutbygging. Rødt Oslo er mot den pågående utbyggingen av
567 grøntområdet på Ekeberg-sletta.

- 568
- Områder hvor rødlista dyre- eller plantearter holder til eller vokser må vernes.
- 569
- Ulven i Oslomarka må vernes.
- 570
- Ved nyplanting må svartelistede trær og busker unngås. Stedegne arter skal prioriteres.
- 571
- Kommunen skal sikre gode forhold for pollinerende insekter, blant annet gjennom å sette ut
- 572
- humlekasser og dele ut gratis frø til planter som er særlig attraktive for
- 573
- pollinerende insekter.
- 574
- Oslo kommune skal i dialog med Viken fylke/Akershus fylke bidra til å sikre varig vern av
- 575
- Østmarka samt etablering av nasjonalpark.

576 Forsøpling og avfall

577 Oslo kommune må legge til rette for gjenbruk, ombruk og deling i større grad enn i dag, både for

578 enkeltpersoner og selskaper. Plastforsøpling er et alvorlig og økende problem. Som fjordby har Oslo

579 et særlig ansvar for å forhindre at plast havner i havet. Rødt jobber for at vi i Oslo skal redusere

580 plastforsøplingen og for eksempel gjennom å en overgang til gjenbruksemballasje og nedbrytbare

581 materialer.

582 Rødt Oslo jobber for:

- 583
- Utrede ordning med flere byttehyller og byttecontainere.
- 584
- Utvide ordningen med utlån av verktøy, sport og fritidsutstyr gjennom bibliotekene.
- 585
- Alle kommunale virksomheter må ha miljøsertifisering som mål.
- 586
- Forby engangsgriller på kommunal grunn.
- 587
- Etablere bedre avfallshåndtering i kystnære områder, på øyene og langs elvebreddene for å
- 588
- unngå at plastavfall og lignende ender opp i havet.

589

590

05 Samferdsel

591 Oslo trenger framtidrettede løsninger som tar hensyn til fellesskapet. Vi må velge kollektivtrafikk

592 fremfor privatbilisme, gående framfor motorvei og syklende framfor parkeringsplasser. Der hensynet

593 til myke trafikanter kommer i konflikt med privatbiler, må gående og syklister prioriteres.

594 Fotgjengere

595 Enten det er til butikken, til jobben eller mellom andre transportmidler bruker vi ofte føttene til å

596 forflytte oss. I alt for stor grad tilgodeses fotgjengerne likevel med dårlige løsninger som

597 innebærer omveier, gjerne via utrivelige broer og underganger. Byen må være tilgjengelig for alle, og

598 være tilrettelagt for de av oss med bevegelseshemminger.

599 **Rødt Oslo jobber for:**

- 600 • Gangveier skal i størst mulig grad ha trivselsfremmende utforming, skjerming mot biltrafikk,
601 beplantning som vedlikeholdes, benker til å sitte på og god belysning.
- 602 • Gangveier og fortau skal ryddes for snø og strøs hele vinteren, og universell utforming må
603 opprettholdes selv om det snør.
- 604 • Ved naturlige knutepunkter må det settes opp kart som gir informasjon om gangveier,
605 målpunkter og kollektivholdeplasser i nærheten.
- 606 • Barneskoler skal alltid ha trygg adkomst for gående.
- 607 • I villastrøk bør gateparkering reduseres og fortau anlegges der dette mangler.

608 **Sykling**

609 Oslo er en by som i for liten grad er planlagt for syklister, og i mange tilfeller har planlegginga blitt
610 preget av motstridende interesser mellom syklister og bilister. Trygg sykkelparkering og flere bysykler
611 er viktig for at flere skal ta i bruk sykkel til og fra jobb og på reiser rundt i byen. Rødt Oslo vil jobbe for
612 å bedre forholdene for syklister i Oslo.

613 **Rødt Oslo jobber for:**

- 614 • Det skal legges til rette for syklister ved bygging eller ombygging av veier. Der hensynet til
615 sykkel kommer i konflikt med privatbiler, skal sykkel prioriteres.
- 616 • Planlagte sykkeltraseer må ferdigstilles snarest.
- 617 • Innenfor Ring 2 bør flere parkeringsplasser for bil erstattes med parkeringsplasser for sykkel.
- 618 • Alle nærings og kulturbygg skal ha sykkelparkeringsplasser.
- 619 • Oslo kommune må overta bysykkelordningen, utvide sykkelparken, heve kvaliteten på
620 syklene, tilby elsykler og lastesykler, og etablere stativer ut til Ring 3, til Oslo sør, bydel
621 Østensjø og Groruddalen.
- 622 • Oslo kommune skal som arbeidsgiver tilrettelegge for at flest mulig ansatte kan bruke sykkel
623 til og fra jobb, f.eks. gjennom å tilby gode sykkelparkeringer, støtte til piggdekk og
624 sykkel-service.
- 625 • Sykkeltraseer separert fra biltrafikk f.eks opphøyd sykkel felt eller egne gatestrekk hvor
626 kjørebane er avsatt kun for syklister.
- 627 • Der hvor sykkeltraseer baserer seg på gang- og sykkelvei må det anlegges separat sykkelvei.

628 **Kollektivtrafikk**

629 Rødt jobber for at kollektivtransport i Oslo skal være gratis å bruke for alle, finansiert av fellesskapet.
630 Rimelig kollektivtransport er viktig for å kunne nå klimamålene. Rødt ønsker derfor reduksjon i
631 passasjerbetalingen og utbygging av kollektivtilbudet.

632 **Rødt Oslo jobber for:**

- 633 • Sone 1 må utvides, slik at det innføres vanlig lokaltakst for reiser til og fra Oslo/Akershus.
- 634 • Halvering av prisen på månedskort.
- 635 • Tre timers varighet på enkeltbilletter.
- 636 • Innføre en permanent ordning med at barn reiser gratis i følge med voksne.
- 637 • Studentrabatt på kollektivtrafikk uten øvre aldersgrense.
- 638 • All kollektivtransport og alle holdeplasser i Oslo skal være universelt utformet.

- 639 • Antallet kollektivfelt i Oslo må økes. Der det mangler kollektivfelt på de store flerfelts
- 640 innfartsveiene, samt på Ring 3, må ett av de eksisterende kjørefeltene gjøres om til
- 641 kollektivfelt.
- 642 • Kollektivtrafikken må gis prioritet i kryss og på steder der den plages av forsinkelser.
- 643 • Diesel må byttes ut med elektrisitet, biogass og eventuelt hydrogen innen buss- og ferjedrift.
- 644 • Anskaffe flere T-banetrokker, for å sikre utvidet tilbud på Grorudbanen mot sentrum.
- 645 • Utvide tilbudet med Rosa-busser.
- 646 • Styrke kollektivdekningen spesielt ved opprettelse av flere kollektivforbindelser på tvers av
- 647 Groruddalen.
- 648 • Prioritere utbygging av skinnebasert kollektivtrafikk.

649 Et transporttilbud for alle

650 Tilrettelagt transport (TT) er en transporttjeneste for folk som ikke kan bruke det vanlige
651 kollektivtilbudet og utføres vanligvis med drosje. TT-tilbudet må utvikles videre i nært
652 samarbeid med brukerne og brukerorganisasjonene. Transporttjenesten til funksjonshemmede som
653 ikke kan bruke vanlig kollektivtransport egner seg ikke for anbud.

654 Rødt Oslo jobber for:

- 655 • TT-tilbudet skal driftes av kommunen, ikke settes ut på anbud.
- 656 • Egenandelen på TT-reiser skal være lavere eller lik billettprisen på vanlig kollektivtransport.
- 657 • Taket på antall TT-reiser må fjernes.
- 658 • Oslo kommune må omgjøre flere eksisterende parkeringsplasser til HC-parkeringsplasser,
659 særlig i sentrum.

660 Bompenger og trafikkregulering

661 Rødt ønsker i størst mulig grad at byens innbyggere benytter seg av kollektivtransport, men
662 anerkjenner også at bilen er nødvendig for at hverdagen til enkelte av byens innbyggere skal gå opp.
663 Tiltak for å redusere personbiltransport må innrettes slik at de minst mulig grad fører til store
664 belastninger for lavinntektsfamilier, og må alltid kombineres med utbedring av kollektivtilbudet.
665 Antallet elbiler i Oslo øker svært raskt, og er i dag et fullverdig alternativ til fossile biler i Oslo. Selv
666 om elbiler er utslippsfrie skaper de kø, ulykker og svevestøv i tillegg til at de krever store arealer til
667 veier og parkering. De særskilte elbilfordelene må reduseres fremover.

668 Rødt Oslo jobber for:

- 669 • Rødt Oslo kan støtte bruken av veiprising eller rushtidsavgifter som tiltak for å flytte
670 persontransport fra bil til kollektiv. Rødt Oslo vil imidlertid støtte slike tiltak bare dersom det
671 samtidig gis et bedre og betraktelig billigere kollektivtilbud.
- 672 • Stenge flere kommunale veier for ordinær personbiltrafikk.
- 673 • Opprettholde piggdekkavgift og miljøfartsgrenser.
- 674 • Redusere farten på flere veistrekninger for å redusere støy- og luftforurensningsplager.
- 675 • At det etableres flere fotobokser (automatisk trafikk kontroll, ATK) på veistrekninger i Oslo,
676 også på strekninger med lav fartsgrense.
- 677 • Fjerne retten til elbiler har til å kjøre i kollektivfelt.
- 678 • Fremskynde arbeidet med bilfritt Oslo sentrum og sikre at det blir bilfritt, ikke bare
679 utslippsfritt.

- 680 • Jobbe for økt bruk av bildeling, blant annet ved at en større andel av byens parkeringsplasser
681 forbeholdes bilkollektiv og lignende.
- 682 • Systemet med innfartsparkering ved kollektivknutepunkter i utkanten av byen må
683 videreutvikles.
- 684 • Redusere antallet parkeringsplasser innenfor ring 2
- 685 • Parkeringsplasser for elbiler må avgiftsbelegges med samme takst som andre kjøretøy.
- 686 • Økte parkeringsavgifter på kommunale parkeringsplasser og gateparkering, redusert avgift
687 for beboerparkering.
- 688 • Ved utbygging av lokk og tunneler må man gjennomføre tiltak for å begrense
689 luftforurensning.

690 Nyttetraffikk

691 Varelevering til Oslo må organiseres slik at transportveien blir kortest mulig, det vil gi mindre utslipp.
692 Det er også viktig å få så mye som mulig av varetransporten bort fra veiene og over på skinner og
693 skip.

694 Rødt Oslo jobber for:

- 695 • Det må legges opp til et eget tungtransportnett og forbud mot slik kjøring mellom kl. 22 og 6
696 i boligområder.
- 697 • Begrense varelevering med bil til næringsdrivende i boligområder til bestemte tidsrom på
698 dagtid.
- 699 • Bygge ut flere hurtigladere for elektriske varebiler og elektriske tunge kjøretøy.
- 700 • Opprette flere parkeringsplasser og parkeringsanlegg for nyttetraffikk, spesielt på Alnabru, for
701 å unngå parkering i bomiljø.
- 702 • Videreutvikle Alnabruterminalen for å håndtere økt godsvolum
- 703 • Det må bygges lokk over E6 ved Furuset under forutsetning av at total vegkapasitet ikke økes.
- 704 • Havna må gis tilstrekkelige arealer og ressurser til å drive moderne havnedrift. Havna skal
705 ikke finansieres gjennom eiendomssalg som i dag.

706 Jernbanen i Oslo Øst

707 Jernbanelinjene mellom Oslo S og Bryn er blant Norges mest trafikkerte. De utgjør en
708 viktig kollektiv transportåre for gods og pendlere, men lager også helsefarlig støy døgnet
709 rundt og er en barriere gjennom Gamle Oslo. Så lenge togene dunder mellom
710 husveggene i Gamlebyen, bidrar det til å opprettholde forskjeller mellom øst og vest i Oslo
711 og hindrer god byutvikling i Gamle Oslo.

712

713 Rødt Oslo jobber for:

- 714 • Bane NOR må pålegges å bygge inn og støyskjerme mer av Brynsbakken i forbindelse med
715 den planlagte kapasitetsutvidelsen.
- 716 • Lokk over jernbanen gjennom Gamlebyen.
- 717 • Det må utredes alternative løsninger for utvida jernbanekapasitet fra dagens 700 person- og
718 godstog i døgnet gjennom Gamle Oslo, uten å forverre støy og øvrige levekår for folk i
719 bydelen.

- 720
- Det må finnes løsninger for grønn byreparasjon som gjør at det blir flere grøntområder.

721

722

06 Bolig

723 Den markedsstyrte boligpolitikken har skapt en unødvendig boligkrise i Oslo. Bolig er en rettighet,
724 men har gått fra å være et sted å bo, til å bli et spekulasjonsobjekt som skal tilfredsstillere et umettelig
725 behov for profitt til eiendomsspekulanter, utbyggere og utleiere. Banker gjør også god butikk på å
726 låne store summer til folk som må overby hverandre i hektiske budrunder for å skaffe seg et sted å
727 bo i hovedstaden.

728 Det viktigste målet må være at alle skal kunne bo trygt i en bolig med god standard og passe
729 størrelse. Det har vist seg at markedet er fullstendig uegnet til å oppnå dette. Boligmarkedet må
730 derfor reguleres og kommunen og ikke-kommersielle aktører må i større grad tilby boliger til alle som
731 ikke ønsker eller makter å delta i markedsgaloppen. Både på Stortinget og i Oslo bystyre vil Rødt
732 kjempe for at bolig er en rettighet og at boligmarkedet trenger politisk styring.

733 Leiemarkedet

734 Det er et stort behov for å regulere leiemarkedet. I dag domineres dette markedet av
735 boligspekulanter.

736 Rødt Oslo jobber for:

- 737 • Kommunen skal tilby rimelige utleieboliger til folk med vanlig inntekt gjennom et eget ikke-
738 kommersielt boligselskap og legge til rette for ikke-kommersielle boligbyggelag som
739 bygger/tilbyr rimelige utleieboliger.
- 740 • Det må opprettes et kommunalt boligtilsyn som kontrollerer at boligutleiere etterlever de
741 bestemmelser som er knytta til drift og utleie av bolig, som for eksempel Brannvernloven.
- 742 • Husleieregulering på utleieboliger må gjeninnføres.
- 743 • Det må innføres strenge reguleringer av det private utleiemarkedet i Oslo. Dette for å
744 forhindre boligspekulasjon og at nye boliger blir kjøpt til utleieformål.
- 745 • Innføre boplikt i Oslo
- 746 • For å motvirke at utleiemarkedet blir overtatt av korttidsleie, bør utleie via tredjeparter som
747 Airbnb kun være lovlig inntil 60 dager i året.
- 748 • Eiendomsskatt på sekundærboliger må økes.
- 749 • Kommunen skal sikre at beboere i leiegårder kan bruke kommunal forkjøpsrett. Kommunen
750 skal bistå dem under hele prosessen dersom leieboerne har behov for det.

751 Kommunale boliger

752 Gjennom bruk av gjengs leie bidrar kommunen til et allment høyt leienivå i kommunen. Byrådets nye
753 modell for husleie er noe bedre, men den er fortsatt knytta til markedet. Husleie i kommunale
754 boliger bør maksimalt beregnes ut fra reelle behov til drift, vedlikehold og langtids avskrivning.
755 Samtidig påføres dagens beboere, som stort sett tilhører byens fattigste, utgifter til å dekke tiår med
756 forsømt vedlikehold.

757 Rødt Oslo er imot en politikk som gjør at leietakere i kommunale boliger blir kommunekassas
758 melkeku. Husleien i de kommunale gårdene må komme de som bor der til gode. Kommunen må også
759 sikre beboerne forutsigbare leieforhold, det er viktig for å opprettholde tilknytning til lokalmiljøet.

760 Rødt Oslo jobber for:

- 761 • Kommunen skal skaffe bolig til dem som ikke kan sørge for dette selv. Bostedsløse skal
762 skaffes hensiktsmessig bolig innen en måned.
- 763 • Det må bygges flere kommunale utleieboliger.
- 764 • Alle uføre og beboere over 60 år må få tidsbestemte kontrakter. Øvrige beboere må få
765 minimum tiårige tidsbestemte leieavtaler
- 766 • Systemet med «gjengs leie» (markedsleie) i kommunale boliger må avvikles. Husleiene må
767 ned.
- 768 • Vedlikeholdsetterslepet i kommunale boliger må dekkes av kommunekassa.
- 769 • Booppfølging i bydelene og tiltak for bomiljøet må styrkes.
- 770 • En vaktmesterordning for kommunale boliger må innføres på lik linje med de kommunale
771 vaktmesterne på skolene i Oslo. Dette skal organiseres i samarbeid med beboerne.
- 772 • Forvaltningen av kommunale boliger må flyttes fra et kommunalt foretak (KF) til en boligetat.
773 Boligene skal være et velferdstilbud uten overskudd som formål.
- 774 • Leieboernes organisasjoner skal være representert i styret for forvaltningen av kommunale
775 boliger

776 Ikke-kommersielle boliger

777 Før nyliberaliseringen på 80-tallet, hadde Oslo en stor ikke-kommersiell boligsektor i form av
778 regulerte borettslagsleiligheter. Lignende tilbud finnes i byer som Wien og København i dag. Nå er
779 det på tide at Oslo begynner å bygge ikke-kommersielle boliger.

780 Rødt Oslo jobber for:

- 781 • Kommunen må inngå strategisk samarbeid med Husbanken for å finansiere bygging av ikke-
782 kommersielle boliger.
- 783 • Ikke-kommersielle boligbyggelag må ha en gjenkjøpsplikt, slik at alle fritt kan selge tilbake når
784 de måtte ønske. Gjenkjøpsprisen skal være kjøpspris pluss prisregulering (justert etter
785 konsumprisindeksen) for den perioden man har eid boligen.
- 786 • Kommunen skal være en aktiv utbygger av ikke-kommersielle boliger til eie og til leie, og selv
787 drive ikke-kommersiell utleie. Kommunen skal opprette et eget byggeselskap som står for
788 utbygging og rehabilitering av boliger.
- 789 • Ikke-kommersielle utbyggere som bygger ikke-kommersielle boliger bør tilbys kommunale
790 tomter til en rimeligere pris enn det som normalt kan oppnås i markedet. Dette inkluderer
791 tomter som ligger under kommunale foretak.

- 792 • Kommunen skal ta i bruk kommunale boliger/bygg som står tomme og tilby disse gjennom
- 793 ikke-kommersiell boligsektor.
- 794 • Kommunen skal kjøpe bygg som kan brukes til en ikke-kommersielle boligsektor, for eks.
- 795 Viktoria Terrasse.
- 796 • Enkelte kommunale bygg kan tilbys gjennom gunstige leieavtaler til ikke-kommersielle
- 797 aktører mot at de rehabiliterer disse og bruker de til boligformål.
- 798 • Kommunen skal som regel ikke selge ut kommunale tomter og gårder. Formålet for
- 799 kommunens strategiske tomtekjøp skal utvides til å også gjelde boligformål.
- 800 • Det må sikres en mangfoldig sammensetning av befolkning i ikke-kommersielle boliger som
- 801 gjenspeiler befolkning for øvrig. Unntak kan gjøres i visse boformer og spesielt tilrettelagte
- 802 boliger.
- 803 • Rødt ønsker å skatte verdiøkningene som oppstår når arealer omreguleres til boligformål.

804 Boformer og standarder

805 Oslo har for få og for dyre boliger. Dette fører også til at nybygg ofte har feil boliger. De som har

806 dårlig råd avspises med små og dårlige leiligheter og trange, skyggefulle utearealer. Samtidig bygges

807 det mange urimelig store, plasskrevende og kostbare boliger.

808 De fleste boliger i Oslo er dessuten bygd for folk som bor alene eller i en liten familie, men det er

809 behov for et mer variert tilbud. Det må også legges til rette for alternative boformer, som for

810 eksempel kollektiver.

811 Rødt Oslo jobber for:

- 812 • Kommunen må kunne pålegge vedlikehold og rehabilitering av bygg som forfaller og tomter
- 813 som står brakk. Hvis dette ikke følges opp skal kommunen vurdere å ekspropriere.
- 814 • Leilighetsnormen må videreføres, det er viktig å tilby et variert spekter av leilighetsstørrelser.
- 815 • Universell utforming skal være standarden ved nybygg og rehabilitering.
- 816 • Boligblokker skal normalt ha seks eller færre etasjer. Enkelte høyere hus kan tillates forutsatt
- 817 at de har en sentral posisjon i boligområdet (for eksempel servicetjenester) og at de har
- 818 friarealer rundt som kompenserer for den ekstra høyden.
- 819 • Gårdsrom og avstand mellom blokker må være stort nok til at alle leiligheter får sol.
- 820 • Balkonger og takterrasser skal holdes unna utregning av uteareal i reguleringsammenheng.
- 821 • Det må planlegges for betraktelig større grøntområder i nye boligprosjekter. Parker og
- 822 offentlige grøntarealer skal holdes unna utregning av boligers uteareal.
- 823 • Det skal ikke bygges flere frittstående eneboliger (villaer) i Oslo. Det skal ikke bygges boliger
- 824 på mer enn 150 kvadratmeter uten at disse har klausul om antall beboere (kollektiver,
- 825 storfamilier).
- 826 • Det skal ikke tillates ettromsleiligheter ved nybygging eller rehabiliteringer.
- 827 • Bygg oppført med fasade i gul støysone må ha gjennomgående leiligheter med tilgang til
- 828 stille side.
- 829 • Den offentlige bygningskontrollen må gjenopprettes og styrkes.

830 Fjernvarme

831 Strømpriskrisa har økt de økonomiske problemer som en stor del av befolkninga i Oslo allerede har. I

832 Oslo benytter man seg av fjernvarme i store deler av byen, hovedsakelig fra Fjernvarmeanlegget på

833 Klemetsrud eid av Hafslund Oslo Celsio hvor Oslo kommune har et eierskap på 60%.

834

835 Anlegget på Klemetsrud er en kombinert stasjon. Den brenner avfall for å generere strøm. Etter
836 genereringen gjenstår det spillvarme som selges som fjernvarme. Prising av fjernvarme er
837 uforutsigbar og høyere enn strømpris. Fjernvarme taper dessuten varmen over lengre avstander og
838 kommer ofte som lunkent vann uten nedslag i prisen.

839 **Rødt Oslo jobber for:**

840 • Rødt skal jobbe for å bruke produksjons- og vedlikeholdsprisen for prising av fjernvarme

841 • Rødt skal jobbe for at prisen for fjernvarme tar med varmetapet.

842

843 **Strømpris**

844 Vi vil ha et topprissystem for strøm til husholdningene – rimelig strøm til maks 35 øre per kWh til
845 basisforbruk, og dyrere strøm til luksusforbruk. Folk skal ikke tvinges til å fryse på grunn av høye
846 strømpriser. Dette jobber Rødt for i hele Norge. Før dette kravet vinner fram vil vi jobbe for at
847 idretten, ideelle organisasjoner og folk i Oslo får lavere strømpriser enn i dag ved å utnytte
848 kommunenes eierskap i Hafslund Eco til å endre omsetninga av den produserte krafta fra å selges på
849 kraftbørsen til å bli solgt direkte til sluttbrukerne.

850

07 Byutvikling

851 Utviklingen av Oslo by har blitt overlatt til private aktører som setter sine egne profittbehov foran
852 behovene til oss som bor her. Byens innbyggere har ingen reell makt i prosesser som styres av
853 økonomisk mektige aktører. Utbyggere og utviklere, som aldri har blitt folkevalgt, bestemmer
854 hvordan byen vår skal se ut og hvordan byrommet skal benyttes. Dette er et stort demokratisk
855 problem.

856 God byplanlegging og sosial byutvikling bidrar til et godt liv – på jobb og skole og i fritida. Dette
857 krever samarbeid og fellesskapsløsninger. Rødt er for en demokratisk, inkluderende og sosial
858 byutvikling. Oslo skal ha plass til alle og innbyggernes behov skal gå foran interessene til spekulanter
859 og den økonomiske eliten.

860 **Demokratisk byplanlegging**

861 Rødt ønsker å sikre den demokratiske retten innbyggerne har til å delta i planlegging av byen og eget
862 nærområde. Boligbygging og planlegging av Oslo skal ikke styres av eiendomsinvestorenes krav til
863 høye overskudd. Kommunens mandat må få tilbake muligheten til å ta initiativ til reguleringsplaner
864 og må ha kapasitet til dette. Befolkningens interesser og behov skal være førende i byutviklingssaker.

865 **Rødt Oslo jobber for:**

- 866 • Det må settes av tilstrekkelig med ressurser til Plan- og bygningsetaten for å ta vare på
- 867 innbyggernes stemme i byutvikling og få fortgang i saksbehandlingen.
- 868 • Det må lages lokale planer i samarbeid med lokalbefolkning, lokale interesseorganisasjoner
- 869 og næringsdrivende.
- 870 • Det skal jobbes for reell, aktiv medvirkning i byutviklingssaker som tar hensyn til og
- 871 involverer naboer og beboere i et område gjennom direkte kontakt, informasjonsmøter og
- 872 informasjon på flere språk.
- 873 • Ved nabovarsling må alle beboere varsles, i tillegg til de juridiske eierne (som ofte ikke bor
- 874 der).
- 875 • Når større byområder bygges ut, skal planlegging være i offentlig regi. Vurdering til
- 876 kommunale fagetater som byantikvaren, plan- og bygningsetaten og bymiljøetaten skal
- 877 sammen med innspill fra lokalbefolkning veie tungt ved vedtak av alle reguleringsplaner.
- 878 • Høringssvar fra lokalt miljø, bydelsutvalg eller lokale organisasjoner knyttet til boligprosjekter
- 879 skal veie tungt ved prosjektets planlegging og utforming

880 **Bærekraftig byutvikling**

881 Rødt ønsker en byplanlegging som bidrar til nærhet til det innbyggerne trenger. En blanding av

882 sosiale tjenester, arbeidsplasser, boliger, handel og arbeidsplasser i nabolaget vil bidra til levende

883 områder og til å redusere behovet for å reise. Videre er Rødt for en politikk som fremmer bosetting

884 og sysselsetting i hele landet og som hindrer massiv sentralisering i hovedstadsregionen.

885 **Rødt Oslo jobber for:**

- 886 • Det må lages helhetlige områdeplaner som ser enkelte tomter i sammenheng.
- 887 Områdeplanene skal ta utgangspunkt i samfunnsbehovene til det enkelte området såvel som
- 888 hele byen framfor interessene til tomteeiere og utbyggere.
- 889 • Verdiøkningene som oppstår når arealer omreguleres til boligformål skal beskattes. Dette
- 890 som et omfordelingstiltak, men også for å motvirke spekulasjon og strategisk utsettelse av
- 891 boligprosjekter.
- 892 • Byplanlegging skal legge til rette for kollektivtransport, sykkel og gående framfor bilbaserte
- 893 løsninger.
- 894 • Planer må ha klare og strenge rekkefølgebestemmelser som sikrer at det etableres
- 895 nærmiljøtilbud (skoler, barnehager, nærbutikker, idrettsanlegg osv.) samtidig som folk flytter
- 896 inn.
- 897 • Et effektivt kollektivnett, barnehager, skoler og andre institusjoner skal være på plass når
- 898 boligområdet er ferdig.
- 899 • Høyhus skaper dårlige byrom på bakkeplan og har større CO2-avtrykk enn det lavere bygg
- 900 har. Ny høyhusstrategi må ikke gi større CO2-avtrykk eller skape dårligere byrom på
- 901 bakkeplan enn dagens strategi.
- 902 • Utnyttelsesgraden i områder som ligger langs strandlinja må senkes betraktelig.
- 903 • Hvervenbukta og andre strand- og buktområder skal vernes. Vernede vassdrag skal bevares
- 904 som landskapsvernområder.
- 905 • Allemannsretten i strandsona må håndheves. Kommunen skal pålegge riving av hindre som
- 906 gjerder, terrasser og andre elementer satt opp ulovlig ved strandsona.

- 907 • Byplanleggingen må sikre hensiktsmessige arealer til industri og næring. Kommunen må også
908 bygge nødvendig infrastruktur som gjør det mulig med moderne og bærekraftig
909 industriproduksjon.

910 Grøntområder

911 Parker, friområder og skog må bevares, og utvides slik at vi får flere sammenhengende grønntområder
912 og trafiksikker atkomst til gode friområder. Byutviklingsprosjekter må inkludere langt mer enn
913 pyntestriper, nemlig romslige parkområder.

914 Rødt Oslo jobber for:

- 915 • Jordvern må stå i første rekke ved vurdering av utbygging og bruksendringer.
- 916 • Viktige naturområder og grønne korridorer må bevares.
- 917 • Antall friområder i høyt fortettede områder må opp. Parkdragene på Ensjø og storparken på
918 Nydalen må bygges snarest.
- 919 • Kvalitetene ved eksisterende drabantbyer i Oslo øst må bevares. Grønt- og friområder i disse
920 områder må vernes mot nye boligprosjekter.
- 921 • Vedlikeholdet av Oslos parker og grønntområder skal gjøres av kommunalt ansatte.
- 922 • Dagens kolonihager må bevares og gis langsiktige kontrakter.
- 923 • Det må opprettes flere kolonihager og parsellhager i Oslo

924 Det offentlige rom

925 Byen blir stadig mer kommersialisert og privatisert, dette vil Rødt motvirke. Det er et stort behov for
926 flere offentlige møteplasser, som et alternativ til de kommersielle. Oslos offentlige rom skal være
927 inkluderende og tilgjengelige arenaer for hele byens befolkning, også for de av oss som er utsatte og
928 marginaliserte mennesker, som hjemløse, rusavhengige og fattige tilreisende.

929 Rødt Oslo jobber for:

- 930 • Det må opprettes flere offentlige biblioteker, ungdomsklubber og aktivitetsentre knyttet til
931 lokale miljøer. Møteplasser bør drives av beboerne, der det er mulig.
- 932 • Offentlige servicefunksjoner og -tilbud må legges utenom private kjøpesentre.
- 933 • Torg og plasser skal driftes og disponeres av kommunen, ikke av private driftsselskaper.
- 934 • Leikeplasser, leskur, benker og offentlige toaletter må bygges, rustes opp og vedlikeholdes i
935 kommunal regi.
- 936 • Mengden reklame i det offentlige rom må reduseres.
- 937 • Det offentlige skal unngå fiendtlig arkitektur, altså pigger og benker det ikke går an å ligge på
- 938 • Det skal ikke bygges flere høyhus i områdene rundt Oslo S og Vaterland og innføres
939 byggestopp på høyhusprosjekter i dette området.
- 940 • Byens uterom skal ha flere benker og uformelle møteplasser som gjør byen åpen og
941 tilgjengelig for alle. Byplanleggingen skal motvirke «menneskefiendtlig» arkitektur.

942 Hvor skal vi bygge?

943 Det meste av fortetting i byen har kommet i Oslo øst. Dette går på bekostning av beboerne i disse
944 områdene, og motvirker en balansert byutvikling med en mangfoldig sammensetting av boliger og

945 arbeidsplasser spredt over hele byen. I tillegg er kapasiteten på T-banens østlige linjer sprengt, mens
946 det er til dels god plass i vest.

947 **Rødt Oslo jobber for:**

- 948 • Legge til rette for byggingen av minst 5000 nye studentboliger, i samarbeid med
949 Studentsamskipnadene og staten.
- 950 • Utbyggingen av høyhus skal begrenses på Oslo Øst. Det skal tas hensyn til nåværende
951 beboeres behov for sol og lys på bakkeplan i nabolagene hvor dette vurderes.
- 952 • Byutvikling på sentrale områder med gode kollektivforbindelser og lav fortetting må
953 prioriteres. Disse finnes hovedsakelig vest i Oslo.
- 954 • Ny fortetting må være godt planlagt og regulert. Den skal ta hensyn til lokalmiljøet, ivareta
955 arkitektoniske kvaliteter og bidra til en mangfoldig sammensetning av innbyggere utover
956 hele byen.
- 957 • Kommunen må få fortgang i boligbyggingen ved å stå for planlegging og regulering av tomter
958 for nye boligprosjekter.
- 959 • Kommunen skal sette en frist for igangsetting av nye prosjekter i ferdigregulerte tomter, med
960 krav om tilbakeføring om fristen ikke overholdes. Ekspropriasjon skal også vurderes i disse
961 tilfellene.
- 962 • Utbygging i høyt fortattede områder, primært i Oslo øst og indre by, må kraftig ned.
963 Regulering av grøntområder, idrettsparker og friområder skal prioriteres i disse områder.
- 964 • Det skal ikke bygges boliger i områder med helseskadelig støy og luftforurensning.
- 965 • Småhusplanen bør utformes slik at den ikke er til hinder for utbygging av egnede områder på
966 vestkanten.
- 967 • Groruddalsbunnen må i hovedsak forbeholdes industri, lager, plasskrevende handel,
968 transport og friområder.
- 969 • Rødt går sterkt imot bygging i Marka, markagrensa skal ligge fast.
- 970 • Rødt går mot utbygging i Gjersrud/Stensrud. En slik utbygging vil bidra negativt til de sosiale
971 forhold i bydelen ved å bygge langt fra sentrum og uten akseptabelt kollektivnett. Den vil
972 også rasere det lille som er igjen av naturområder.
- 973 • Utbyggingen av C6-feltet og andre tomme tomter i området mellom Bjørvika og Gamlebyen
974 må stanses og det må opparbeides grøntområder og friområder til befolkningen.
- 975 • Forby privatisering av grøntområder. Grøntområder på tak er ikke erstatning for
976 grøntområder på bakkeplan til befolkningen.
- 977 • Ikke tillate flere kommersielle utbyggingsprosjekter langs fjorden og strandsonen.
- 978 • Grønlikaia skal utvikles som område for tredje-boligsektor. En fjerdedel av tomtene skal
979 settes av til gjenoppretting av grøntområder og naturområder i fjordkanten.

980

08 Utdanningspolitikk

981

Barnehage

982 Barnehagen skal være et sted for omsorg, lek og læring for alle barna i Oslo. Barnehagene er en av
983 våre viktigste inkluderingsarenaer hvor lek og læring går hånd i hånd. Gjennom leken møter barna
984 verden, de bygger relasjoner, utvikler språk, kreativitet og nysgjerrighet.

985 Utvikling av god selvfølelse, sosial kompetanse, motoriske ferdigheter og språk er noe av det alle skal
986 få oppleve i barnehagen. Barnehagen skal ikke operere med snevre læringsmål eller vurdere barna
987 gjennom obligatoriske kartlegginger.

988 Drift, finansiering og utforming

989 Bygging og drift av barnehager er et offentlig ansvar, ingen skal tjene penger på å drive barnehager
990 med offentlige midler. Alle midler bevilget til barnehager skal gå til drift av barnehager. Barnehagene
991 skal sikres bygninger og uteareal som er tilpasset barnehagens behov, og bydelene skal sikres midler
992 til å finansiere både grunnbemanning, vikarer og spesialpedagogiske tilbud.

993 Rødt Oslo jobber for:

- 994 • Kommersielle barnehager overtas av kommunen. Fram til da må kommunen kreve
995 tariffavtale i private barnehager som mottar offentlige tilskudd, slik at ansatte sikres minst
996 like gode lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår som i de kommunale barnehagene.
997 Barnehagelovens § 14 a – som begrenser muligheten for å ta ut overskudd skal følges og
998 praktiseres strengt
- 999 • Den anbefalte statlige arealnormen skal følges ved at Oslo kommune vedtar retningslinjer for
1000 areal ute og inne. Disse skal gjelde både for tradisjonelle avdelingsbarnehager og for
1001 basebarnehager
- 1002 • Små barnehager skal bevares, og store barnehager må bygges på en slik måte at det sikres
1003 små enheter. Det skal ikke bygges flere basebarnehager.
- 1004 • Barn med behov for spesialpedagogisk tilrettelegging skal sikres et godt og likeverdig tilbud.
1005 Bydelene må få øremerkede midler både til å styrke fagsentrene og for å betale for vedtak
1006 etter opplæringsloven

1007 Bemanning

1008 Den aller viktigste faktoren for en god barnehage er de ansatte. Nok ansatte med påkrevd
1009 kompetanse gir et godt tilbud til alle barna i barnehagen.

1010 Rødt Oslo jobber for:

- 1011 • Bemanningsnormen skal gjelde for hele åpningstiden for både kommunale og private
1012 barnehager i Oslo, og det skal settes inn vikar fra første fraværsdag
- 1013 • Det må gjennomføres jevnlig og systematiske tilsyn for å sikre at bemanningsnormen
1014 overholdes

- 1015 • Barnehagelærernormen på 50 % skal oppfylles. Bydelene må være restriktive med å innvilge
1016 dispensasjon fra utdanningskrav, ingen varige dispensasjoner skal innvilges
1017 • Minst én stedlig styrer pr. barnehage
1018 • Ekstra bemanning i grupper med barn som har behov for tilrettelegging
1019 • Ansette kokk/kjøkkenpersonell slik at barna sikres sunn mat i barnehagene.

1020 Barnehageplass og kontakt med hjemmet

1021 Rødt jobber for at alle barn skal få rett til gratis heldagsplass i barnehage fra de er ett år. Fram til
1022 dette skjer, jobber vi for at ordningen med gratis kjernetid skal utvides til flere grupper og for flere
1023 bydeler. Oslo kommune må fortsette arbeidet med å rekruttere barn til barnehagene.

1024 Rødt Oslo jobber for:

- 1025 • Alle 4- og 5-åringer skal få tilbud om gratis barnehage. Ordninga skal etter hvert utvides til å
1026 gjelde alle barn under skolealder
1027 • Rett til barnehageplass i eget nærmiljø. Barn skal få gå i barnehage nær der de bor.
1028 • Skriftlig informasjon til foresatte skal ved behov være tilgjengelig på foresattes morsmål og
1029 barnehagene må ha midler til å oppfylle tolkelovens krav til bruk av autorisert tolk ved
1030 behov.

1031 En god barnehage for alle

1032 I barnehagen skal barn får leke, lære og utvikle seg i sitt eget tempo. Barnehagen har sin rammeplan
1033 og sine mål, vi skal ikke flytte skolens mål ned i barnehagen. Det er personalet som skal velge
1034 arbeidsmåter og organisering av arbeidet i barnehagen, og de skal ta utgangspunkt i barnas behov.

1035 Rødt Oslo jobber for:

- 1036 • Barn skal observeres og kartleggingsverktøy kan benyttes dersom det er grunn til å tro at
1037 barnet trenger spesialpedagogisk hjelp, det skal ikke innføres metoder for massekartlegging
1038 av barnas ferdigheter.
1039 • Barnehagen velger selv hva slags metodikk det skal jobbes etter utfra det enkelte barn,
1040 barnegruppa og personalets kompetanse, det skal ikke bruke standardiserte program for
1041 pedagogisk arbeid
1042 • Flerspråklighet skal møtes som den ressursen det er, og barn skal få utvikle språket sitt
1043 gjennom aktiviteter og oppfølging fra de ansatte
1044 • Tilbud om kompetanseheving til barnehagemedarbeidere slik at de kan ta fagbrev eller
1045 videreutdanne seg til barnehagelærere, hvis de ønsker det

1046 Skole

1047 Vi er alle elever de aller fleste av de tjue første leveårene våre, og både grunnskolen og videregående
1048 skole skal gi barn og unge tilpasset og likeverdig opplæring. Rødt vil ha en offentlig skole som
1049 rommer ulike pedagogiske retninger, og som åpner for større variasjon og forsøksvirksomhet enn det
1050 skolen gjør i dag. Skolen skal være en arena for mange ulike læringsformer, og elevene skal lære å
1051 bruke ulike verktøy og arbeidsmåter. Det er viktig at ulike arbeidsformer får god plass, og at lærernes
1052 metodefrihet sikres.

1053 Opplæringa skal bidra til elevenes faglige, personlige og sosiale utvikling, og forberede dem på å bli
1054 aktive samfunnsborgere. Utvikling av kritisk tenking må stå sentralt. Elevene må, med utgangspunkt i
1055 egen alder, få delta i planlegging av både opplæringa og vurderinga.

1056 Ressurser til skolen

1057 I dag får skolene i Oslo altfor lite penger. Både i grunnskolen og videregående mangler det penger til
1058 vikarer, spesialundervisning, utstyr, lærebøker, m.m. Grunnskolene er underfinansiert fordi de får
1059 penger per elev. Videregående skoler er også underfinansiert, fordi de bare får delvis penger per
1060 klasse. Rødt mener at skoler burde bli finansiert per klasse, ikke per elev.

1061 Rødt vil ha slutt på at «pengene følger eleven», altså stykkprisindefinansiering, i Osloskolen. Skolene må
1062 få tildelt penger etter hva slags skole det er, antall elever og utdanningsprogram. I tillegg må skolene
1063 få dekket reelle lønnsutgifter og få øremerkede midler til å dekke utgifter til spesialundervisning.

1064 Rødt Oslo jobber for:

- 1065 • Det må bevilges nok penger til kontinuerlig vedlikehold, opprusting og modernisering av
1066 skolene.
- 1067 • Klassestørrelsen i Oslo må ned. Første skritt er at det blir satt på maksimumsgrenser på 30 elever på
1068 studiespesialiserende. Rødt Oslos langsiktige mål er at det er maks 20 elever pr. klasse i
1069 grunnskolen, maks 24 elever pr. klasse på studiespesialiserende studieretninger og maks 12
1070 elever pr. klasse på yrkesfaglige studieretninger.
- 1071 • Rødt ønsker forsøk med tolærersystem. Forsøkene må følges av forskning som viser effekt på
1072 læringsmiljø og arbeidsmiljø for både elever og lærere.
- 1073 • Det skal settes inn vikar fra første fraværsdag for både lærere og assistenter.
- 1074 • Alle skoler skal ha skolebibliotek med egen skolebibliotekar og åpningstid som tilsvarer tiden
1075 elevene er til stede på skolen.
- 1076 • Prosjekter med offentlig/privat samarbeid (OPS) for skolebygg må avvises. Skolebygg skal
1077 tilbake til full offentlig styring. Nyetableringer av privatskoler må avvises.
- 1078 • Rødt Oslo vil utvikle fritt skolevalg i grunnskolen. Elever kan søke om begrunnet skolebytte.

1079 Seksåringene og skolen

1080 Da seksåringene kom inn i skolen i 1997 var målet at første klasse skulle ha det «det beste fra
1081 barnehage og skole». Sånn har det ikke blitt. Altfor mange førsteklasse går i for store klasser med
1082 for få ansatte og med lite rom for lek og fysisk utfoldelse. Rødt mener skolestart skal være fra 7 år, og
1083 inntil det oppnås, må hverdagen i første klasse ha barnehagen som forbilde.

1084 Rødt Oslo jobber for:

- 1085 • I første klasse skal det være to lærere i alle timer hvor det er 18 eller flere elever.
- 1086 • Alle førsteklasse skal ha klasserom, utstyr og uteareal som gir rom for lek og utfoldelse.

1087 Opplæringen

1088 Vi må stoppe prøvepresset på elevene og gi lærerne tid til å drive med opplæring, ikke «drilling» før
1089 tester. Standardiserte prøver og kartlegginger brukes gjennom hele skoleløpet, og resultatene av
1090 noen av disse brukes i stor grad til å rangere skolene. Prøvene fokuserer på en liten del av skolens

1091 oppgaver og bidrar til at undervisninga vris mot reproduksjon av kunnskap på bekostning av
1092 forståelse og kunnskapsutvikling.

1093 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1094 • Lærerne må selv kunne velge de kartleggingsverktøyene de mener passer for sine elever,
1095 ingen prøver skal være obligatoriske. Ingen prøveresultater skal offentliggjøres.
- 1096 • Lærerne må ha god tilgang på ulike typer kartleggingsverktøy som er tilpasset ulike trinn og
1097 programfag.
- 1098 • Det skal innføres delingstimer i praktisk-estetiske fag på alle trinn i grunnskolen. Innføringen
1099 skal begynne på ungdomstrinnet.
- 1100 • Alle barn må sikres svømmeundervisning som gjør dem svømmedyktige og trygge i vann.
1101 Elever som ikke er svømmedyktige innen utgangen av 4. trinn, skal få tilbud om gratis
1102 svømmeopplæring utenom skoletid.
- 1103 • Skolen skal være livssynsnytral. Skolegudstjenester skal være et reelt frivillig tilbud og ligge
1104 utenom ordinær skoletid. Avslutninger i skolens regi skal være inkluderende og tilgjengelige
1105 for alle elever.
- 1106 • Skolen skal være leksefri. Skolearbeidet skal foregå på skolen.

1107 **Språklig mangfold**

1108 Det språklige mangfoldet i Osloskolen er en styrke for både samfunnet som helhet og den enkelte
1109 elev. God språkopplæring tidlig vil sikre god språkkompetanse gjennom livet. Mange av oss som bor i
1110 Oslo har andre morsmål enn norsk. Rødt vil jobbe for at alle skal føle stolthet og glede over eget
1111 morsmål og egen flerspråklighet. Oslo kommune må få på plass oversettingstjenester som gjør det
1112 enkelt for skolene å oversette informasjon til andre språk for at foresatte skal kunne følge opp
1113 elevene og delta i samarbeidet med skolen.

1114 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1115 • Alle elever med behov for det skal få morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagstøtte, jf.
1116 Opplæringslovens paragraf 2-8. Elever som kommer til Norge uten å kunne norsk skal få
1117 være i mottaksklasser til de behersker norsk godt nok til å gå i ordinære klasser.
- 1118 • Morsmålsopplæring gjeninnføres som et tilbud til flerspråklige elever.
- 1119 • Videregående skoler som ønsker det skal få støtte til å tilby flere språk som andre
1120 fremmedspråk.
- 1121 • Rødt Oslo vil arbeide for at statusen til morsmål blir hevet i grunnskolen.
- 1122 • Grunnleggende skriftlig informasjon fra skolen skal foreligge på et språk elevens foresatte
1123 kan lese og forstå.
- 1124 • Skoler og barnehager må få midler til å følge tolkeloven, det må bli slutt på praksisen der
1125 man bruker familie og private nettverk som tolk.

1126 **Inntaksordning til videregående**

1127 Dagens inntaksordning basert på karakterer, kombinert med at skolene får mer penger jo flere elever
1128 de tar inn, gjør at de videregående skolene deles i et A-lag og et B-lag. A-laget har oversøking og
1129 bedre tilgang på økonomiske ressurser, B-laget har undersøking og får for lite penger til å utvikle
1130 fagtilbudene. Rødt mener inntaksordning og finansiering av skolene må sees på som en helhet, begge
1131 deler må endres. Alle videregående skoler i Oslo skal oppleves som et godt alternativ for elevene.

1132 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1133 • Alle videregående skoler må sikres finansiering som gjør at de kan gi gode tilbud både innen
- 1134 programfag og fellesfag.
- 1135 • Videregående skoler som har undersøkning må få ekstra midler for å komme ut av en
- 1136 nedadgående spiral, og for å utvikle egne løsninger og tilbud.
- 1137 • En ny inntaksordning skal bidra til at alle skoler i Oslo får en elevsammensetning som
- 1138 representerer mangfoldet i byens befolkning, samtidig skal ingen elever ha en urimelig lang
- 1139 reisevei.
- 1140 • Alle elever i videregående som må bruke kollektivtransport til skolen skal få dekket reisen til
- 1141 skolen etter samme regler som i grunnskolen.

1142 **Yrkesfag**

1143 Yrkesfagene i videregående skole må prioriteres høyere. Behovet for faglært arbeidskraft er høyt, og

1144 i Oslo er det en lavere andel elever som velger yrkesfag enn ellers i landet. De praktisk-estetiske

1145 fagene må få en mer sentral plass i grunnskolen og skolene må settes i stand til å bruke mer praktiske

1146 metoder i læringsarbeidet, dette forutsetter mindre elevgrupper og godt utstyr.

1147 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1148 • Oslo kommune må lage en egen strategisk plan for fag- og yrkesutdanningen i Oslo for å
- 1149 utvikle og beholde grunnleggende fagkompetanse i skolen og i egen etat.
- 1150 • Oslo kommune må utvikle et tettere samarbeid mellom partene i arbeidslivet og skolene om
- 1151 fag- og yrkesopplæringen for å gjøre det faglige innholdet i utdanningen og tilgangen til
- 1152 praksisplasser til felles ansvar mellom partene.
- 1153 • Det må tilføres ressurser til skolene slik at undervisningen i programfagene i større grad kan
- 1154 praksisforankres og til å gi lærerne muligheter til god oppfølging av elevene i deres
- 1155 praksisperioder.
- 1156 • Det må være et system av lærlingkoordinatorer ved de videregående skolene i Oslo som har
- 1157 ansvar for å skaffe seg nettverk i bransjene og ha en mentorfunksjon ved å følge opp
- 1158 elevene.
- 1159 • Praksisbrevordningen og praksiskandidatordningen må videreutvikles innenfor de
- 1160 fagområdene der dette er mulig.
- 1161 • Oslo kommune skal ha læreplasser som tilsvarer to promille av innbyggertallet, i tillegg må
- 1162 arbeidet med læreplassgarantier videreutvikles.

1163 **Vurdering**

1164 Dagens karaktersystem fungerer ikke etter hensikten. Det må jobbes med å utvikle vurderingsformer

1165 som legger vekt på elevenes faglige vekst og utvikling. Alle forsøk med alternative vurderingsformer

1166 må følges av ressurser som gir lærere og elever tid til utprøving og evaluering. I evalueringene må

1167 blant annet effekten på elevens faglige utvikling undersøkes.

1168 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1169 • Det må settes i gang flere forsøk med karakterfri vurdering i både ungdomsskolen og på
- 1170 videregående skoler.

- 1171 • Rødt ønsker forsøk med alternative vurderingsformer. Forsøkene bør omfatte ulike
1172 alternativer til standpunkt karakterer og eksamen, særlig vurderingsformer uten karakterer.
1173 Målet må være å fjerne eksamen. Ordninger med opptaksprøver må testes ut.

1174 Elever og medvirkning

1175 Vi tilbringer en stor del av oppveksten vår som elever, og som elever må vi sikres muligheten til å
1176 påvirke vår egen hverdag. Utvikling av kritisk tenking og selvstendighet har liten verdi hvis vi ikke kan
1177 få bruke disse egenskapene på skolen.

1178 Rødt Oslo jobber for:

- 1179 • Klassens time gjeninnføres og videreutvikles på alle trinn på grunnskolen og videregående
1180 skole.
1181 • I samarbeid med elev- og lærerorganisasjoner må det jobbes for å utvikle alternativ til
1182 dagens fraværsgrense i videregående.
1183 • I samarbeid med elev- og lærerorganisasjoner skal det jobbes for at elevråd får større
1184 påvirkningskraft på skolehverdagen, der hvor elevers stemme blir fremmet og hørt.

1185 Hjelp når du trenger det

1186 Skolen er en stor del av livet vårt i mange år, og noen ganger trenger vi mer hjelp enn det en lærer
1187 kan nå over. I dag er det opp til skolene selv å fordele ressursene, som gjør at vi får ulike
1188 standarder når det gjelder psykososial støtte. Rødt ønsker å sikre en minimumsstandard på hva alle
1189 skolene skal tilby barna våre. Skolene må sikres ressurser til helsetjeneste, miljøarbeidere,
1190 rådgivere, sosiallærere, m.m.

1191 Rødt Oslo jobber for:

- 1192 • Alle med rett til spesialundervisning skal kunne få dette på nærskolen. Skolene må få
1193 øremerka ressurser til å følge opp alle vedtak om spesialundervisning, og dette må utføres av
1194 spesialpedagoger.
1195 • Alle skoler må ha minst én helsesykepleier i 100 % stilling pr. 300 elever.
1196 • Alle skoler skal ha to miljøterapeuter eller miljøarbeider med fagbrev per 300 elev.
1197 • Oppfølgingstjenesten for elever som faller ut av ungdomsskolen og av videregående
1198 opplæring må organiseres byomfattende og sikre et likeverdig tilbud for elever over hele
1199 byen.

1200 Skolebygg og rehabilitering

- 1201 • Med økning i elevtall må det bygges flere skoler for barn og ungdom. I tillegg må gamle
1202 skolebygg rehabiliteres eller erstattes med nye bygninger. Det er skolebehovsplanen som
1203 skal dokumentere dette behovet og inneholde nødvendig framdriftsplan, men de siste årene
1204 har det oppstått et stort etterslep, spesielt på østkanten.

1205 Rødt Oslo jobber for:

- 1206 • Det må bli raskere framdrift når det gjelder rehabilitering og nybygging av skoler. Vi godtar
1207 ikke at barn og ungdom blir tvunget til å gjennomføre skoledagen i helsefarlige bygninger.
1208 • Full rehabilitering og gjenoppbygging av Etterstad videregående skole må igangsettes så raskt
1209 som mulig.

Aktivitetsskolen

1210

1211 Aktivitetsskolen (AKS) er en møteplass for lek og inkludering for alle barn i 1.-4. klasse. Her skal barna
1212 kunne være før og etter skoletid og, med trygt tilsyn og tilbud om ulike aktiviteter. Det skal ikke være
1213 en forlengelse av skoledagen, det er et fritidstilbud. Aktivitetsskolens viktigste funksjon er som sosial
1214 samlingsplass der barn får være aktive og utvikle seg sammen med andre barn, og får ha medvirkning
1215 og innflytelse på valg av aktiviteter.

1216 Bemanning og ressurser

1217 AKS må også sikres en bemanning som oppfyller barnas behov for tilsyn og aktiviteter og de ansattes
1218 behov for gode arbeidsvilkår. Aktivitetsskolen skal ha egne og passende lokaler.

1219 Rødt Oslo jobber for:

- 1220 • Det skal være en bemanningsnorm i aktivitetsskolen. Det skal være maks 10 barn pr. ansatt i
1221 aktivitetsskolen og bemanningsnormen skal gjelde hele åpningstiden. Det må gjennomføres
1222 jevnlige og systematiske tilsyn for å sikre at bemanningsnormen overholdes.
- 1223 • Barnegruppene i aktivitetsskolen skal være på maksimum 20 barn pr. fagansatt som for
1224 eksempel barne- og ungdomsarbeidere.
- 1225 • Areal- og bemanningsnormer skal sikre barna gode og trygge forhold. Når nye skoler
1226 planlegges og bygges skal det tas hensyn til aktivitetsskolen og behov for egne oppholdsrom.
1227 Det skal ikke planlegges for sambruk mellom skole og aktivitetsskole.
- 1228 • Vikar skal settes inn fra de ansattes første fraværsdag.
- 1229 • Det må ansettes kokk/kjøkkenpersonell i tilknytning til aktivitetsskolen slik at barna sikres
1230 sunn mat i aktivitetsskolen

1231 AKS for alle

1232 Tilbudet om gratis halvdagsplass gir flere enn tidligere mulighet til å delta i Aktivitetsskolen, men
1233 målet er at alle barn skal kunne delta på AKS uavhengige av foreldres økonomi. Noen barn har større
1234 behov for støtte fra voksne enn andre, og AKS må ha ressurser til å sikre at også disse barna får et
1235 godt og inkluderende tilbud.

1236 Rødt Oslo jobber for:

- 1237 • Alle barn i 1.-4. klasse skal ha rett til gratis heldagsplass i aktivitetsskolen.
- 1238 • Det må settes inn ekstra ressurser der det er barn med ekstra behov for tett oppfølging selv
1239 om barnet ikke har en satt diagnose eller tiltak.
- 1240 • Alle barn og unge med funksjonsnedsettelse, skal ha tilbud om gratis etterskoletilbud.
1241 Tilbudet skal også dekke de skoleferiene hvor aktivitetsskolen er åpen.
- 1242 • Skriftlig informasjon til foresatte skal ved behov være tilgjengelig på foresattes morsmål.

Voksenopplæring

1243

1244 Utdanning er en mulighet vi skal ha hele livet, og voksenopplæringa er et viktig tilbud for de av oss
1245 som må ta grunnskole eller videregående opplæring i voksen alder. Voksenopplæringa er også
1246 inngangen til det norske samfunnet gjennom opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og

1247 kvalifisering til et arbeidsliv med generelt høye krav til formell kompetanse. Voksenopplæringa
1248 omfatter også viktig spesialundervisning for voksne med ulike typer funksjonsnedsettelse.

1249 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1250 • Klassestørrelsen må legges til rette for god læring, tett oppfølging og deltakeraktivitet. Målet
1251 er at det ikke skal være mer enn 20 deltakere i vanlige grupper, og ikke flere enn 15
1252 deltakere i grupper med store behov for støtte.
- 1253 • Alle deltakere i voksenopplæringen skal ha rett til å ha en kontaktlærer
- 1254 • Rådgivingstjenesten må styrkes ute på voksenopplæringssentrene. Deltakerne må få
1255 veiledning om utdanning og støtte til å komme ut i arbeidslivet. Den enkelte rådgiver skal
1256 ikke ha ansvar for mer enn 15 klasser/300 deltakere.
- 1257 • Det må opprettes lavterskel helsetilbud ved voksenopplæringssentrene etter modell av
1258 skolehelsetjenesten.
- 1259 • Spesialundervisningstilbudet skal dimensjoneres etter antall deltakere med behov, ingen skal
1260 stå uten tilbud.
- 1261 • Oslo kommune skal ikke kjøpe norskopplæring av kommersielle aktører.

1262

1263 **Studenter**

1264 Oslo er Norges største studentby og studenter er i praksis i mange av Oslo kommunes virksomheter.
1265 Rødt Oslo vil at det skal være mulig å være heltidsstudent i Oslo, og vi vil derfor jobbe for et godt
1266 velferdstilbud for studentene.

1267

1268 Bedre tilgang på billige boliger er ei forutsetning for at Oslo skal bli en god studentby, det må bygges
1269 langt flere studentboliger enn det eksisterer planer for i dag. Dette krever både økte statlige tilskudd
1270 og at kommunen aktivt tilrettelegger for bygging av studentboliger.

1271 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1272 • Kommunen skal prioritere retta salg eller tomtefesting av tomter til Studentsamskipnaden
1273 SiO for å få fortlgang i bygging av flere studentboliger.
- 1274 • Oslo kommune må utarbeide en kommunal studentmelding, en helhetlig strategi for å gjøre
1275 Oslo til en god studentby.
- 1276 • Oslo kommune oppretter et kulturkort for studenter med rabatt på kulturopplevelser som
1277 kommunen finansierer.
- 1278 • Studenter skal ha gratis månedskort på kollektivtransport og rabatten skal være for alle
1279 heltidsstudenter.
- 1280 • Støtte opp om studentenes psykiske helse, ved å styrke den langsiktige finansieringa av
1281 Studentsamskipnaden SiOs psykiske helsetilbud.

09 Oppvekst

1283 En god og trygg barndom er det beste utgangspunktet for et godt liv videre. Den klassesdelte byen gir
 1284 barn og unge ulikt utgangspunkt. Når prisene øker mer enn lønna eller trygda, sliter flere med å
 1285 betale regninger, og dette rammer familier med barn og unge hardt. Klær, sko, utstyr og
 1286 fritidsaktiviteter koster penger. Forskjellene blir mer synlige. Rødt mener den offentlige innsatsen
 1287 overfor barn og unge må økes framover. Gode forebyggende tiltak er nødvendig.

1288 God hjelp og støtte gjennom helsestasjon, barnehage, skole og AKS er avgjørende. Dette forutsetter
 1289 nok og kompetente ansatte. Barn og unge må tas på alvor, lyttes til og bli sett.

1290 Rødt vil arbeide for tettere oppfølging fra helsestasjon for de minste og familien, bedre og billigere
 1291 barnehager, en mer inkluderende skole, gratis AKS med flere tilbud, tilgang til gratis fritidsaktiviteter,
 1292 åpen dør til skolehelsetjenesten og flere lavterskeltilbud innen psykisk helse.

1293 Fritidstilbud

1294 Barn og unge skal kunne utfolde seg i lek og fri aktivitet i byen vår. Friområder, parker og anlegg skal
 1295 ivareta dette framfor å legge til rette for kommersielle aktører.

1296 Organiserte fritidstilbud koster ofte mye, dermed utelukkes mange. Barn og unge trenger trygge og
 1297 rusfrie steder å henge med venner på fritida.

1298 Ingen fritidstilbud er i dag lovpålagt. Rødt vil kjempe for økte bevilgninger til bydelene på dette
 1299 området. Trange bydelsbudsjett gjør at tilbud til barn og unge ofte må vike.

1300 Rødt Oslo jobber for:

- 1301 • Bydelene må ha fritidstilbud for barn og unge tilbud i skolenes ferier
- 1302 • Ordning med aktivitetstilskudd/ fritidsstipend skal styrkes og bydelene i levekårsutsatte
- 1303 områder skal få øremerkede tilskudd til en denne ordningen

1304 Fritidsklubber

1305 Rødt vil arbeide for gode, stabile offentlige fritidstilbud med trygge, kompetente barne- og
 1306 ungdomsarbeidere. Dagens prosjektfinansierte tilbud står i motstrid til dette. Noen ungdommer vil
 1307 søke til sentrum, dette krever ekstra satsning på ungdomstilbud der.

1308 Rødt Oslo jobber for:

- 1309 • Kommunen skal finansiere en fritidsklubb per ungdomsskole, så lenge fritidsklubber ikke er
- 1310 lovfesta
- 1311 • Fritidsklubbene skal holde åpent minst tre kvelder i uka, hvorav en kveld i helga
- 1312 • Barn og unge skal ha medbestemmelse over klubbens prioriteringer og aktiviteter
- 1313 • Ekstra bevilgninger til levekårsutsatte områder og i sentrum

1314 Barne- og ungdomsidrett

1315 Rødt vil prioritere breddeidrett for barn og unge der de bor. Ingen skal hindres fra å delta av
1316 økonomiske grunner. Bydelene må derfor ha ordninger for å dekke deltakeravgift for de som trenger
1317 det.

1318 Rødt Oslo jobber for at hver bydel skal ha minst:

- 1319 • En svømmehall, med gratis inngang for barn
- 1320 • En flerbrukshall med avsatt tid for åpen hall med uorganisert virksomhet
- 1321 • En skaterampe eller betongpark
- 1322 • En utlåssentral for gratis lån av tur- og idrettsutstyr

1323 Jobb for ungdom

1324 Mange ungdommer ønsker seg jobb på fritida for å tjene egne penger, og for å spe på familiens
1325 økonomi, men slike jobber er vanskelige å finne. Dette må organiseres lokalt og bli en del av
1326 bydelenes faste ungdomstilbud, også som en innføring i arbeidslivets rettigheter og plikter. . Dette
1327 kan for eksempel gjøres som gjennom praksisjobber hvor bydelen betaler lønn for en avgrenset
1328 periode.

1329 Rødt Oslo jobber for:

- 1330 • Bydelene må få øremerka midler til jobb for ungdom
- 1331 • Bydelene må samarbeide med næringslivet for å skaffe ungdom ekstrajobber under ordna
1332 forhold
- 1333 • Etter endt praksisjobb får ungdommen tilbud om oppfølging fra bydelen til å skaffe seg en
1334 jobb på det ordinære arbeidsmarkedet med ordna forhold.
- 1335 • Som en del av oppfølginga skal bydelene opprette samarbeid med fagforeninger som kan
1336 informere og skolere deltakerne i det organiserte arbeidslivet og viktigheten av å være
1337 organisert.
- 1338 • Alle bydeler må tilby sommerjobber til sine ungdommer, og unngå at disse bare blir et tilbud
1339 om gratis arbeidskraft for private bedrifter.

1340 Oppsøkende virksomhet - utekontakter

1341 Ikke alle finner seg til rette innenfor skole og organiserte fritidstilbud. For å fange opp sårbare
1342 ungdommer skal alle bydeler skal ha faste utekontakter/feltarbeidere som møter ungdommene der
1343 de er.

1344 Rødt Oslo jobber for:

- 1345 • Det må være team av fast ansatte i hver bydel
- 1346 • Ekstra bevilgninger til levekårsutsatte områder og i sentrum

1347 Barnevern

1348 I Oslo er bydelsbarnevernet er underlagt Barne- og familieetaten. Bydelene får penger over
1349 budsjettet for å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade helse og utvikling, får
1350 nødvendig hjelp og omsorg.

1351 Forebyggende virksomhet som hjelp og støtte, veiledning og avlastning er den viktigste delen av
1352 barnevernets arbeid. Denne delen av barnevernets arbeid må bli mer synlig. Det vil øke tilliten til
1353 tjenesten.

1354 Noen ganger er det skadelig for barn å fortsette å bo hjemme på grunn av ulike former for
1355 omsorgssvikt, som overgrep, vold, rus og psykisk helse. Da er det nødvendig å flytte barn ut av
1356 hjemmet. Rødt vil arbeide for flere gode beredskapshjem og fosterhjem.

1357 Barnevernsinstitusjoner er et nødvendig alternativ. Trang bydelsøkonomi fører til at private
1358 institusjoner velges framfor kommunale plasser, fordi de er billigere på grunn av dårligere lønns- og
1359 arbeidsvilkår for de ansatte. Rødt Oslo mener at kommunen skal ha egne institusjoner av høy
1360 kvalitet.

1361 Rødt Oslo ønsker å utvikle en helhetlig politikk for barnevernfeltet som også ivaretar klasse- og
1362 kulturperspektivet. Rødt jobber for et barnevern med høy faglig kvalitet og tilstrekkelige ressurser.

1363 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1364 • Barnevernet må gi hjelp og støtte til familiene i hjemmet og nærmiljøet
- 1365 • Barn, unge og familier som trenger hjelp skal fysisk kunne møte lyttende ansatte
- 1366 • Barnevernet må samarbeide med Nav sosial, barnehage, skole og aktivitetsskolen
- 1367 • Ettervernet i barnevernet må styrkes. Unge som har hatt behov for hjelp fra barnevernet, må
1368 sikres økonomisk støtte og botilbud i overgangen til voksenlivet
- 1369 • Barneverntjenesten må fris fra målstyring og produksjonskrav. Styringen av tjenestene må bli
1370 tillitsbaserte, og barnevernsansatte må få tid og tillit til å utøve sin faglighet på en forsvarlig
1371 måte

1372

10 Kultur, idrett og fritid

1373 Kultur gir oss nye impulser og tanker, og gir livene våre farge og innhold - det gjør livene våre rikere.
1374 Deltakelse i kulturaktiviteter gir tilhørighet og sosialt fellesskap, og gir oss opplevelser og rom til
1375 utvikling som mennesker og samfunnsdeltakere.

1376 **Kultur til alle - uavhengig av inntekt**

1377 Penger som går til kultur bør fordeles slik at alle kan få glede av dem. Oslo blir en mer levende
1378 kulturby hvis pengene følger lokale initiativer fremfor prestisjeprosjekter. Mangfold i kulturlivet, med
1379 satsning på blant annet ungdomskultur, kvinnekultur, arbeiderkultur og minoritetskultur, gir flest
1380 mulig tilgang til gode kulturopplevelser. Særlig for barn og ungdom er kulturtilbud viktige for deres
1381 livskvalitet og personlige utvikling. For å sikre en stor bredde må det være et offentlig, politisk ansvar
1382 å støtte lokal kultur og stimulere utviklinga av nye uavhengige kulturelle uttrykk innenfor alle sjangre.
1383 Det er et viktig politisk ansvar å sikre at kulturtilbud er tilgjengelige for oss alle, uavhengig av
1384 bakgrunn, funksjonsnivå og størrelsen på lommeboka. Rødt arbeider for at kultursektorens rolle i
1385 Oslo kommune skal synliggjøres og styrkes.

1386 For å sikre et godt kulturtilbud er det viktig at kunstnere og kulturarbeidere har gode og stabile
1387 inntekts- og arbeidsvilkår. Slik er det ikke i dag. Kommunen har et stort ansvar som arbeids- og
1388 oppdragsgiver for å sikre tilstrekkelige honorarer og å tilrettelegge i dialog med kunstnerne og
1389 utøverne ut ifra deres behov.

1390 Rødt Oslo jobber for:

- 1391 • Det må opprettes støtteordninger, som en ordning med kulturkort som gjør at barn og
1392 ungdom fra lavinntektsfamilier kan oppleve og ta del i kulturtilbud og opplevelser på linje
1393 med andre barn.
- 1394 • Den kulturelle skolesekken må styrkes for å gi elevene et mer allsidig tilbud, og gi tiltaket et
1395 uavhengig sekretariat som fordeler midlene. Den kulturelle spaserstokken må videreutvikles
1396 og forbedres for å sikre at eldre mennesker i sykehjem og på eldresentra får tilgang til kunst
1397 og kulturopplevelser.
- 1398 • Det skal være gratis adgang til kommunalt eide museer og gallerier.
- 1399 • Oslo kulturskole må fortsette å utvides og styrkes. Bydeler med lav kulturskoledekning må
1400 prioriteres når nye kulturstasjoner opprettes og når kulturskolen samfinansierer tilbud med
1401 lokale kor, korps og orkester. Ordningen med halvpris plass må beholdes og utvides til å også
1402 inkludere kor, korps og orkester. På sikt skal kulturskolen bli gratis.
- 1403 • Kultur- og utdanningsinstitusjoner må fordeles jevnere utover byen, slik at alle får anledning
1404 til å delta i og oppleve et bredt spekter av kulturuttrykk. Nye generasjoner og miljøer må få
1405 rom til å utvikle sine egne, uavhengige kulturelle uttrykk

1406 Tilgang til lokaler

1407 For at vi alle skal ha tilgang til kulturopplevelser der vi bor, må kommunen aktivt tilrettelegge og stille
1408 lokaler til disposisjon, både til utøvere og kunstnere, og til frivillige aktører, organisasjoner og lokale
1409 initiativ. Kommunen bør prioritere å tilrettelegge for de som har størst behov for det, eller hvor man
1410 tenker at det er en stor samfunnsgevinst.

1411 Rødt Oslo jobber for:

- 1412 • Kommunen skal legge til rette for at lokale foreninger og organisasjoner har lokaler til møter
1413 og kulturelle aktiviteter.
- 1414 • Lokale kulturinstitusjoner, musikkorps, frivillige organisasjoner og lignende, må sikres egnede
1415 gratis kommunale lokaler til øvinger og framføringer. Dette må tas hensyn til når det bygges
1416 nye offentlige bygg.
- 1417 • Tros- og livssynssamfunn må likebehandles. Det skal være gratis bruk av Rådhuset ved
1418 humanistisk konfirmasjon og navnefest.
- 1419 • Kommunen må bidra til bedre produksjonsforhold for kunstnere og utøvere ved å stille
1420 lokaler, atelierer og verksteder til disposisjon. Tomme offentlige bygg som ikke egner seg til
1421 bolig bør alltid vurderes som mulige lokaler til lokalt kulturliv.

1422 En mer mangfoldig kultursektor

1423 Den etablerte delen av kultursektoren preges i dag av lite mangfold og mennesker med en relativt
1424 homogen sosioøkonomisk bakgrunn. Gjennom å ha makten til å definere hva som er kultur og hvem
1425 som har tilgang til den, ser vi i dag at den homogene representasjonen i stor grad reproduseres.
1426 Særlig ungdom og unge voksne med minoritetsbakgrunn og fra levekårsutsatte områder er

1427 underrepresentert blant institusjonenes publikum i dag og kunsten gjenspeiler i liten grad deres
1428 virkelighet. Det er behov for mer mangfoldig rekruttering for å åpne opp feltet slik at flere kan delta,
1429 skape og påvirke kulturen. Rødt vil støtte flere arenaer der unge kan delta i kunstopplevelser,
1430 utforske og produsere kunst selv, på egne premisser. Ungdomsklubber bør få styrket muligheten til å
1431 dyrke ungdommenes kreativitet og skaperglede. Kommunen må tilrettelegge for dette gjennom
1432 oppgradering av ungdomskubbene og investering i nødvendig utstyr og bemanning.

1433 Rødt Oslo jobber for:

- 1434 • Sørge for mer midler til unge kunstnere og kulturaktører i etableringsfasen.
- 1435 • Rødt vil sikre mindre og ikke-kommersielle kulturinstitusjoner i byen gjennom langsiktig
1436 støtte til produksjon. Kulturinstitusjonene som tilbyr lavterskelaktiviteter for befolkningen
1437 må få bedre økonomiske rammer.
- 1438 • Rødt vil støtte fellesskapsløsninger og verksteder. Rødt vil styrke Oslo Kunst og
1439 kunnskapsverksted som arbeider med å gi minoritetsungdom og ungdom fra Oslo Øst
1440 kunnskap og tilgang til å produsere kunst.
- 1441 • Rødt vil etablere et kultursenter for østkanten på Det gamle Munchmuseet på Tøyen, med
1442 inkludering av lokale aktører og profesjonelle kulturaktører. Det kan være et senter for
1443 læring, eksperimentering og utforskning med aktiviteter for og av lokale, spesielt rettet mot
1444 barn og unge i nabolaget, med både verksteder, visningssteder, nabolagshus og
1445 ungdomsklubb.
- 1446 • Oslo kommune skal tilby subsidierte atelie-lokaler og verksteder til kunstnere og med
1447 forutsigbare og mer langsiktige kontrakter enn dagens praksis.

1448 Et tilgjengelig og levende kulturtilbud

1449 Rødt jobber for et levende kulturtilbud, der det er kort vei mellom scenen og publikum. Vi vil
1450 derforsikre driften til de små, uavhengige scenene og til nye initiativer. Vi ønsker å øke tilgangen til
1451 gratis utlån av utstyr og instrumenter for barn og ungdom gjennom en kommunal utlånsordning.

1452 Rødt Oslo jobber for:

- 1453 • Rødt vil gi kommunal støtte til et utvalg mindre spillesteder for levende musikk. Forutsigbare
1454 kommunale tilskudd er ei forutsetning for levedyktig drift av disse stedene.
- 1455 • Det må skapes flere rusfrie møteplasser og kulturscener.
- 1456 • Det må sikres faste driftstilskudd til smale kulturtilbud
- 1457 • Rødt vil arbeide for å bevare kulturminner, kunst- og kulturskatter samtidig som museer og
1458 samtidskultur blir styrket.
- 1459 • For å best ivareta sitt samfunnsoppdrag med å forvalte vår felles kulturarv på best mulig vis
1460 skal de kommunale museene være ikke-kommersielle, og de bør være tilstrekkelig finansiert
1461 til å kunne være gratis. Munch-museet skal ikke være sponset av oljebransjen.
- 1462 • Rødt ønsker å utrede muligheten for kommunal kinodrift i Oslo. Et kinotilbud for folk flest,
1463 der også de filmene som ikke har et kommersielt potensial blir vist, er en viktig kulturbærer.
1464 Rødt ønsker å etablere en egen kino i Groruddalen.
- 1465 • Det må legges bedre til rette for at eldre og funksjonshemmede kan ta del i kulturlivet, både
1466 som deltagere, publikum og frivillige. Transportordninger og assistanse for å sikre dette må
1467 styrkes, ikke svekkes.

1468 Bibliotek og arkiv

1469 Bibliotekene er våre felles storstuer. Der kan vi møtes og snakke sammen, bli inspirerte, skape, lære
1470 og utvikle oss, få veiledning og ha det frirommet vi har behov for. Det er et lavterskeltibud hvor vi får
1471 tilgang til vår felles kulturarv og til kunnskap og tjenester vi ikke hadde hatt ellers. Bibliotekene er et
1472 virkemiddel for sosial utjevning. Det er viktig at bibliotekene ikke blir kommersialiserte, eller beveger
1473 seg i retning av å bli et prestisjefokusert tilbud for eliten. Det må være en stor bredde i tilbud som
1474 utvikler seg dynamisk ut ifra brukernes behov, og hovedfokuset må være på bibliotekets viktige rolle i
1475 lokalsamfunnet.

1476 Rødt Oslo jobber for:

- 1477 • Bibliotekfilialene som gode og lavterskeltibud tilgjengelig for alle må styrkes, ikke sultefores.
1478 Satsinga på Deichman Bjørvika må ikke gå på bekostning av de lokale bibliotekene, som må
1479 være hovedprioriteten fordi de er de viktigste i folks liv.
- 1480 • Bibliotekene må være åpne for alle som ønsker å bruke dem, så lenge det ikke går utover
1481 andres trygghet og mulighet til utfoldelse. Biblioteket skal romme et mangfold av aktiviteter
1482 som styrker demokratiet, men ikke aktiviteter som bidrar til å svekke det.
- 1483 • Det bør opprettes flere filialer for at flest mulig skal ha et bibliotektilbud der de bor.
- 1484 • Deichman må finansieres tilstrekkelig, så det ikke er nødvendig å hente inn penger på
1485 kommersiell virksomhet. Lån av bibliotekets lokaler og grupperom bør være gratis for
1486 privatpersoner og ikke-kommersielle aktører.
- 1487 • Deichman må få økte innkjøps og arrangementsbudsjett, og Oslo kommune må jobbe for
1488 bedre digitale utlånsordninger.
- 1489 • Bibliotekene skal gi flere folk tilgang til digitale tjenester og hjelp som tilgang til
1490 datamaskiner, utskrift og kopiering.
- 1491 • I mange år har bemanninga på bibliotekene blitt kuttet, og den faglige kompetansen har blitt
1492 nedprioritert for å spare penger. Bibliotekene må få midler til økt bemanning for å kunne ha
1493 lange åpningstider og gi et tilbud av høy kvalitet.
- 1494 • Byarkivet må få mulighet til å ta seg bedre av privatarkiver og fotosamlinger, samt drive med
1495 minneinnsamling. Større deler av kulturarven må digitaliseres og byarkivet må få utvida
1496 magasinkapasitet.
- 1497 • Rødt vil jobbe for sterkere representasjon av kvinner og minoriteter i samlinger på museum,
1498 arkiver og i det offentlige rom.

1499 Scenekunst

1500 På en forestilling kan vi oppleve en type øyeblikksmagi som ikke finnes noe annet sted. Alle bør ha
1501 tilgang til slike sterke opplevelser. Oslo huser Norges største kulturinstitusjoner og produserer kunst
1502 av høy kvalitet til publikum fra hele landet. De er også arbeidsplasser og profesjonelle fagmiljøer. De
1503 som jobber i kultursektoren trenger i likhet med alle andre et helsefremmende og regulert arbeidsliv.
1504 Kulturtilbudet i Oslo er bredt og skal bidra til å skape en arena for frie ytringer, fremme dannelse og
1505 kritisk refleksjon. Kunsten er fri, og skal være uten politisk innblanding. Dette krever at kunsten sikres
1506 gode og forutsigbare rammevilkår.

1507 Rødt Oslo jobber for:

- 1508 • Støtten til Black Box, Oslo Nye Teater og Nordic Black Theatre i Oslo må videreføres for å
1509 sikre stabilitet og mangfold. Oslo Nye Teater må sikres at det økonomiske tilskuddet
1510 videreføres med justering for lønns- og prisvekst.

- 1511 • Rødt Oslo vil arbeide for å styrke prinsippet om armlengdes avstand.
- 1512 • Rødt Oslo vil øke satsinga på nye og uavhengige kulturuttrykk og til produksjoner som
- 1513 gjenspeiler mangfoldet i det norske samfunnet.
- 1514 • Kulturinstitusjonene må få økte driftsmidler, slik at de blir mindre avhengige av usikre
- 1515 prosjektmidler.
- 1516 • Den kommunale støtta til dansekunstnere og frie teatergrupper må økes. Det må gis tilskudd
- 1517 til flere smale scener.

1518 Visuell kunst

1519 Kunsten har en viktig rolle i samfunnet. Den utfordrer oss, og får oss til å se på verden med nye øyne.
 1520 Den engasjerer, overrasker, inspirerer og skaper diskusjon. Det er viktig at kunsten er fri. Samtidig er
 1521 kunstnere i en økonomisk hardt presset situasjon i dag. Vi må anerkjenne at det å være kunstner er
 1522 en jobb, og at kunstnere trenger ordninger som sikrer dem økonomisk trygghet, akkurat som alle
 1523 andre. Samtidig bør det være på deres premisser. I dag går mye penger til de store
 1524 kunstinstitusjonene, Rødt ønsker å prioritere tryggere rammer til de små aktørene høyere, for å sikre
 1525 risikovilje og en mangfoldig kunstscene.

1526 Kunstnere må sikres produksjonsmidler til å skape verk, og tilstrekkelige honorarer for utstillinger og
 1527 arbeid de gjør. Det er en politisk oppgave å arbeide for ordninger som bedrer vilkårene for
 1528 kunstnere, i samarbeid med kunstnerne selv. Man må sikre at kunstnere får utstillingsvederlaget de
 1529 har krav på, og sikre kommunale aktører går foran i arbeidet med å skape kollektive, bindende
 1530 avtaler som skaper bedre rammer for kunstnerne.

1531 Rødt Oslo jobber for:

- 1532 • Det må bevilges mer penger til kommunale stipender. I dag mottar bare 5 prosent av alle
- 1533 kunstnere arbeidsstipend, og stipendsatsene er lavere enn halvparten av en gjennomsnittlig
- 1534 norsk inntekt.
- 1535 • Kunstnere må få den samme økonomiske tryggheten som andre arbeidstakere, med
- 1536 trygderettigheter og opptjening av pensjon.
- 1537 • Kunstinstitusjonene bør få forutsigbare rammer, og bør finansieres i samarbeid mellom
- 1538 staten og fylkeskommunen.
- 1539 • Innkjøpsbudsjettene til kunstinstitusjonene bør økes for å gi mer rom for å satse på
- 1540 samtidskunst.
- 1541 • Økonomien til de små og mellomstore kunstinstitusjonene må styrkes.

1542 Breddeidrett

1543 Idrett gir oss helse og livsglede, en opplevelse av mestring, og sosialt fellesskap. Breddeidretten er
 1544 den delen av idretten vi alle kan få glede av og delta i, derfor vil Rødt prioritere den fremfor
 1545 toppidretten. I dag prioriteres ofte store prestisjefylte arrangementer på bekostning av brede
 1546 idrettsarrangementer og tilgjengelige anlegg, vi ønsker å snu denne utviklinga. Spesielt er
 1547 breddeidretten viktig for utviklinga av barna og ungdommene våre, derfor er det spesielt viktig å
 1548 prioritere å satse på dem.

1549 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1550
- Oslo by skal være en by hvor hele befolkningen får utfolde seg i friområder, parker og anlegg, derfor må fellesskapets behov prioriteres fremfor kommersielle aktører. Rødt Oslo sier nei til nedbygging og privatisering av byens felles friområder.
- 1551
- 1552
- 1553
- Breddeidretten må sikres forutsigbar finansiering og skaleres etter omfanget av aktivitet.
- 1554
- Lavinntektsfamilier må få støtte til medlemskontingent i idrettsforeninger og idrettsaktiviteter.
- 1555
- Hver bydel bør ha en utlånsordning for utstyr som har gode nok åpningstider til at det er tilgjengelig for alle.
- 1556
- Det må legges bedre til rette for uorganisert «fri» idrett og lek. Det bør bygges flere ball-løkker og felt for gatebasket, og det er viktig at åpne friområder som kan brukes til uorganisert lek og spill får stå. Ekebergsletta skal være for alle.
- 1557
- 1558
- I hver bydel bør det være en flerbrukshall og en skaterampe eller betongpark. Det må bygges flere innendørs skatehaller, og eksisterende skateanlegg må vedlikeholdes bedre. Tilbudet som nå holder til i Skur 13 på Filipstad må bli et permanent tilbud.
- 1559
- 1560
- Det må bygges tak over Valle Hovin slik at Oslo får en ishall for breddeidrett. Oslo kommune må anlegge og vedlikeholde flere naturisbaner i vintersesongen.
- 1561
- Det må bygges flere cricket-anlegg, inkludert et anlegg med standarden som kreves for internasjonale kamper.
- 1562
- 1563
- 1564
- 1565
- 1566
- 1567

1568 **Svømmehaller**

1569 Svømming er en av de essensielle ferdighetene det er viktig å lære i livet. Hvis vi ikke kan svømme risikerer vi å drukne. Å ikke kunne svømme betyr at det er mye man ikke kan delta i. I Oslo er det urovekkende mange barn som ikke er svømmedyktige, og svømmekunnskapene er skjevt fordelt mellom bydelene. Mange barn har foreldre som ikke selv kan svømme, og som ikke kan lære det bort. At alle lærer å svømme må være et offentlig ansvar. Antall kommunale svømmehaller i Oslo dekker bare behovet for en langt mindre by. Bad rehabiliteres og fornyes, men behovet for reelt nye bad som øker kapasiteten blir bare mer skrikende for hvert år.

1570

1571

1572

1573

1574

1575

1576 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1577
- I hver bydel skal det minst være én svømmehall. Rehabilitering av eksisterende svømmehaller må prioriteres. Svømmeundervisninga må styrkes i alle bydeler.
- 1578
- Prisene må senkes og åpningstidene utvides på de offentlige badene. Det skal være gratis inngang for barn på offentlige bad.
- 1579
- Ved bygging av nye grunnskoler skal svømmehallbehov utredes. Eksisterende skolebad må vedlikeholdes og utbedres, og ingen bad må stenges uten at det erstattes av et nytt.
- 1580
- Sagene bad må kjøpes tilbake og gjenåpnes for allmenn bruk.
- 1581
- Det nye badet på Stovner må bli et 50-metersbasseng. Nye bad må bygges med oppvarmingsmuligheter.
- 1582
- Frognerbadet må rehabiliteres, utvides til helårsbad og nytt 50 meterbasseng må bygges under bakken.
- 1583
- 1584
- 1585
- 1586
- 1587

1588 **Frivillighet**

1589 Frivilligheten er avgjørende for at samfunnet vårt fungerer. Denne store innsatsen som gjøres i alle lokalsamfunn skaper enorme verdier for samfunnet og bidrar til demokrati, samhold, inkludering og

1590

1591 nytanking. Ofte kuttet det i frivillighetsmidler i en trang kommune- eller bydelsøkonomi, fordi det
1592 ikke er lovpålagte tilbud. Det er viktig at betydningen frivilligheten har for samfunnet anerkjennes og
1593 verdsettes.

1594 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1595 • Frivilligheten må sikres tryggere og mer forutsigbare økonomiske rammer for virksomheten
1596 sin enn de får med dagens støtteordning. Det bør bli større pengepotter med øremerkede
1597 frivillighetsmidler.
- 1598 • Det tas grep som sikrer at barn får delta i frivilligheten uavhengig av bakgrunn og størrelsen
1599 på foreldrenes lommebok.
- 1600 • Rødt Oslo vil legge til rette for frivilligheten. Frivillige skal ikke erstatte offentlig ansatte, og
1601 frivilligheten skal aldri styres ovenfra.
- 1602 • Frivillige organisasjoner og nettverk skal ha tilgang til gratis kommunale lokaler. Kommunen
1603 må jobbe for å legge til rette for kontakt mellom alle lag av lokalbefolkningen, frivillige
1604 aktører og virksomheter i kommunen som bibliotek og religiøse samfunn.
- 1605 • Bemanninga ved frivilligsentralene i Oslo må styrkes. Religiøst nøytrale frivilligsentraler bør
1606 prioriteres som satsningsområder.
- 1607 • Krevende søknadsordninger gjør at frivilligheten profesjonaliseres, og at det blir vanskelig å
1608 få midler for små aktører som ikke er så "proffe", eller lokale grasrotinitiativer. Det bør lages
1609 ordninger hvor kommunalt ansatte kan hjelpe med rapportering, budsjett, regnskap og
1610 søknadsskriving, og det bør settes av en pott til lokale initiativ fra befolkningen som kan
1611 organiseres for eksempel med hjelp fra NAV.

1612

1613

11 Helse og velferd

1614 Gode helse- og velferdstjenester til alle har vært et kjennetegn på det norske samfunnet. De siste
1615 tiårene har størrelsen på lommeboka fått stadig mer å si. Det har blitt mulig for de som har penger å
1616 kjøpe seg forbi køer og vekk fra underfinansierte offentlige tilbud. Denne utviklinga vil Rødt ha en
1617 slutt på. Å forsvare de offentlige velferdsordningene og bekjempe fattigdom er god helsepolitikk. Vi
1618 skal få de tjenestene vi har behov for, uavhengig av egen eller familiens økonomi.

1619 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1620 • De offentlige velferdsordningene må forsvares og forbedres
- 1621 • All konkurranseutsetting og privatisering av kommunale tjenester stanses
- 1622 • Kommunen skal drive helse- og sosialtjenestene i egen regi

1623 Bydelene må få nok penger til å gi gode tjenester

1624 Bydelen skal tilby innbyggerne den hjelpa de har krav når det gjelder helse og velferd. Men bydelene
1625 er underfinansiert. Så lenge budsjettet styrer, får mange ikke den hjelpa de trenger. Resultatet er
1626 økende helseforskjeller i en allerede klassedelt by. Bydelene må få økte budsjetter som samsvarer
1627 med de store velferdsoppgaver.

1628 Rødt Oslo jobber for:

- 1629 • Bystyret må lage en plan for å styrke bydelenes økonomi i de kommende fire årene.
- 1630 • Alle lovpålagte oppgaver skal finansieres fullt ut.
- 1631 • Bydelene skal få 100 % kompensasjon for økt innbyggertall i budsjettene, ikke bare 80 % som
1632 de har fått siden 2011.

1633 Lokalmedisinske folkehelsesentre med kommunalt ansatte fastleger

1634 Hver bydel skal ha en handlingsplan for legetjenestene sine og sørge for at det er nok fastleger. Rødt
1635 mener alle skal ha mulighet for fastlege i sitt nærområde. Kortere liggetid på sykehus og flere
1636 hjemmeboende eldre øker behovet for fastleger.

1637 I dag er de fleste fastleger næringsdrivende. I stedet for at leger skal bruke tid på å være selvstendig
1638 næringsdrivende, vil Rødt opprette lokalmedisinske sentre med kommunalt fast ansatte fastleger og
1639 annet helsepersonell i bydelene. Et lokalmedisinsk senter skal ha en sosial profil, være inkluderende
1640 og tjene befolkningen i bydelen.

1641 Et slikt helsesenter skal være åpent også for arbeidsinnvandrere, rusavhengige, papirløse og andre
1642 med midlertidig opphold og som ikke i dag har fastlegerettigheter.

1643 Rødt Oslo jobber for:

- 1644 • Lokalmedisinsk senter med fast ansatte fastleger i hver bydel
- 1645 • Fastlegene må få tid til hjemmebesøk
- 1646 • Papirløse flyktninger og asylsøkere må få tilgang til fastlege og medisiner

1647 Helsestasjoner og skolehelsetjenesten

1648 Bydelene har ansvar for helsestasjon for barn og familie, helsestasjon for ungdom og
1649 skolehelsetjenesten. Dette er grunnleggende gratis lavterskeltilbud i det forebyggende helsearbeidet.
1650 Rødt vil gjøre bydelene i stand til å bygge ut disse tilbudene ved å sikre økte tildeling over
1651 bydelsbudsjettene.

1652 Rødt Oslo jobber for:

- 1653 • Styrke bemanningen på helsestasjonene med helsesykepleiere og jordmødre
- 1654 • Svangerskapsomsorgen skal følge retningslinjene sånn at gravide sjøl kan bestemme om de
1655 vil følges opp av jordmor eller fastlege i svangerskapet
- 1656 • Bydelene gjennomfører hjemmebesøk av jordmor i løpet av de tre første døgn etter
1657 hjemreise fra fødeavdeling
- 1658 • Helsestasjonene skal følge normert tidsplan for sped- og småbarnskontrollene.
1659 Konsultasjoner skal ikke «slåes sammen».
- 1660 • Alle skoler må ha minst én helsesykepleier i 100 % stilling pr. 300 elever.

- 1661 • Psykologtjeneste i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom
1662 • Ungdom må ha tilgang til helsestasjon for ungdom i skoleferiene

1663 Tjenester som krever vedtak

1664 Hjemmetjenester, sykehjemsplass, rehabilitering og avlastning er lovpålagte tjenester. Den som
1665 trenger slik hjelp, må søke bydelen. Mange får avslag, sjøl om det er behov for hjelp. Bydelen vil alltid
1666 si at et avslag er faglig begrunnet, men den egentlige årsaken er ofte at de ikke tør gå med
1667 underskudd. Foreldre til barn med funksjonsnedsettelse og spesielle behov må få slippe å kjempe
1668 med bydelen for å få nødvendig avlastning. Det samme gjelder utslitte pårørende til demente og
1669 pleietrengende eldre som ikke får sykehjemsplass, og om du har funksjonsnedsettelse og behov for
1670 brukerstyrt personlig assistent.

1671 Rødt Oslo jobber for:

- 1672 • Folkehelsesentre med tverrfaglige ansatte
1673 • Flere kommunale avlastningsplasser for barn og unge med funksjonsnedsettelse
1674 • Flere kommunale avlastningsplasser tilpasset mennesker med demenssykdom
1675 • De ansatte skal ha avsatt tid til dokumentasjon og samarbeid
1676 • Erstatte alle avtaler med kommersielle aktører med egne kommunale virksomheter
1677 • Tolketjenester skal finansieres sentralt i kommunen og ikke belastes tjenestestedene

1678 Sykehus – spesialisthelsetjenesten

1679 Sykehusene og den tilhørende spesialisthelsetjenesten, er statlige og styres etter helseforetaksloven
1680 som et AS med overskudd som mål. Regionshelseforetaket Helse Sør-Øst eier i dag Oslo
1681 universitetssykehus HF. Helse Sør-Øst og regjeringa vil legge ned Ullevål sykehus og bygge nytt på
1682 Aker sykehus og Rikshospitalet

1683 Rødt arbeider for en ny sykehuslov med folkevalgt styring av sykehusene. Planen for de nye Oslo-
1684 sykehusene er ødeleggende og må stanses.

1685 Rødt Oslo jobber for:

- 1686 • Helseforetakene avvikles
1687 • Ullevål sykehus må bevares som akutt sykehus. Utvid og bygg nytt her
1688 • Rikshospitalet beholdes som spesialist sykehus for hele landet
1689 • Bygg nye Aker sykehus som lokalsykehus for hele Groruddalen
1690 • Psykisk helsevern bevares og utvikles på Gaustad
1691 • Alle bydeler skal tilhøre et av lokalsykehusene Aker, Ullevål, Diakonhjemmet eller
1692 Lovisenberg

1693 Helsehus og annen kommunal helsetjeneste

1694 Kommunen har fire helsehus. Disse ble opprettet for å imøtekomme samhandlingsreformens krav om
1695 raskere utskrivning fra sykehus til kommunen. Hver bydel tilhører ett av dem. Her kan bydelen kjøpe
1696 plasser for pasienter som bydelen vurderer er for syke til å komme hjem. Helsehusene skal gi pleie og
1697 rehabilitering. Helsehusene er underfinansierte. Det er for få ansatte og altfor travelt. Det gir ikke et
1698 godt utgangspunkt for å få nyopererte og svært syke pasienter på beina igjen.

- 1699 **Rødt Oslo jobber for:**
- 1700 • Flere ressurser og økt kompetanse til helsehusene, mer pleie og omsorg, bedre rehabilitering
 - 1701 • Alle som trenger det skal få plass på helsehus. Helsehusene må rammefinansieres, ordningen
 - 1702 med at bydelene må kjøpe plasser, avvikles.
 - 1703 • Palliative team som dekker behovet i bydelene
 - 1704 • Hospice sengeposter uten begrensning i liggetid

1705 Akutt hjelp og rehabilitering

1706 Noen deler av den kommunale helsetjenesten er lagt til Aker sykehus. «Kommunal akutt døgnettenhet»
1707 (KAD) er for den som trenger noen dagers innleggelse for tilsyn og pleie, men som ville blitt avvist
1708 innen spesialisthelsetjenesten. «Forsterket rehabilitering Aker» (FRA) er en egen forsterket avdeling
1709 for pasienter som har behov for opptrening etter slag og amputasjoner.

1710 Kommunen har ansvar for øyeblikkelig hjelp til alle som trenger det. Rødt mener at storbyen Oslo
1711 trenger mer enn den nye legevakta på Aker. Rødt vil forsvare KAD så lenge vi har en sykehuslov som
1712 utestenger pasienter som trenger innleggelse.

1713 Rødt Oslo jobber for:

- 1714 • Flere plasser og mer ressurser til FRA, som i dag må avvise mange som søker å komme dit for
1715 nødvendig opptrening
- 1716 • Flere kommunale legevaktstilbud i Oslo

1717 Psykisk helse

1718 Spesialisthelsetjenesten er over år bygget ned psykisk helsevern. Psykiatriske institusjoner legges
1719 ned, og antall senger har sunket drastisk. Mange med til dels alvorlige psykiske lidelser lever i dag
1720 uten behandlingstilbud. Spesialisthelsetjenestens desentraliserte tilbud for barn og unge (BUP) og de
1721 distriktpspsykiatriske poliklinikkene (DPS) for voksne har ventetider og trenger utvidelse.

1722 Nedbygging innen spesialisthelsetjenesten legger mer over på kommunen. Samtidig meldes det om
1723 økte psykiske plager i befolkningen etter pandemien.

1724 Alle bydeler skal i dag ha lavterskeltilbud for voksne kalt Rask psykisk helsehjelp, et tverrfaglig team
1725 tilknyttet psykolog med samtaletilbud og kompetanse til å veilede videre i systemet om det er
1726 nødvendig. Helsestasjon, skolehelsetjeneste og forskjellige tiltak og møteplasser i bydelene skal bidra
1727 i det forebyggende arbeidet.

1728 Rødt Oslo jobber for:

- 1729 • Alle bydeler skal ha ansatt, (eller ha avtale med) psykologer og andre helsearbeidere som har
1730 spesialutdanning i psykisk helsearbeid
- 1731 • Rask psykisk helsehjelp må få utvida åpningstider og bygges ut i alle bydeler
- 1732 • Treffsteder, selvhjelpstiltak og andre tilbud om aktivitet og rehabilitering, som aktivitetshus,
1733 kafeer, kurs og bo- og arbeidstrening må få trygge og varige rammer gjennom økte og
1734 langsiktige bevilgninger fra kommunen når kommunen ikke driver tiltak i egen regi.
- 1735 • Oslo kommune må kreve flere døgnplasser i de psykiatriske sykehusene
- 1736 • Oslo kommune må kreve flere brukerstyrte døgnplasser i de psykiatriske sykehusene og i
1737 tilknytning til DPS-ene

1738 Psykisk helse- og rusarbeid

1739 Ruslidelser henger ofte sammen med psykiske lidelser. Samtidig fører avhengighet av så vel legale
1740 som illegale rusmidler til fysiske helseproblemer. Rusavhengige trenger helseoppfølging. Langvarig og
1741 utstrakt rusbruk kan føre til behov for omfattende pleie- og omsorgstjenester allerede 50-60 års
1742 alder.

1743 Kommunen har i dag flere typer rusinstitusjoner organisert under Velferdsetaten, hvor bydelene kan
1744 kjøpe plasser. Disse plassene har vært under nedbygging med mål om at rusavhengige skal kunne bo
1745 i eget hjem med oppfølging fra bydel. Rødt mener denne nedbygginga har gått for langt uten at det
1746 er bygd opp gode nok tilbud i bydelene. Det er stort behov for tilpassa boliger og boligløsninger for
1747 personer med rusproblemer.

1748 Omsetning av illegale stoffer foregår i sentrum, og mange rusavhengige vil trekke dit. Rødt mener
1749 helsetilbudet rundt rusmiljøet i sentrum må styrkes.

1750 Rødt Oslo jobber for:

- 1751 • Stans nedbygginga av rusinstitusjonene
- 1752 • Bo-oppfølgingen i bydelene må styrkes
- 1753 • Bygg ut væresteder alle bydeler
- 1754 • Flere kommunale boliger med personalbase for personer med psykisk lidelse/ruslidelse
- 1755 • Pleie- og omsorgstrengende ruskadde må få egne tilbud, ikke plasseres på vanlig sykehjem
- 1756 • Flere HAB-plasser (heroinassistert behandling), styrk oppfølginga av LAR-brukere
- 1757 • Utvid brukerromskapasiteten. Hagen ved Prindsen må bli et varig tilbud.
- 1758 • Legevaktstilbud i sentrum må på plass før legevakta flytter til Aker

1759 Rus

1760 Rødt Oslo ønsker en kunnskapsbasert og human ruspolitikk, der målet er å gi behandling til
1761 rusavhengige og forebygge rusavhengighet. Oslo og området rundt oss har dessverre mange
1762 overdosedødsfall, og rekrutteringa av yngre rusmisbrukere er stor.

1763 Vi mener rusavhengige trenger omsorg og behandling, ikke straff. Derfor mener vi at heroinassistert
1764 behandling (HAB) bør være et alternativ for rusavhengige med komplekse problemer, i tillegg til
1765 legemiddelassistert behandling (LAR).

1766 Rødt Oslo vil utvide tilbudet med brukerrom for rusavhengige. Vi vil endre forskriftene slik at også
1767 andre metoder enn injisering og andre stoffer enn heroin tillates her. Ikke minst jobber vi for å styrke
1768 forebyggende arbeid, rusfrie møteplasser og tidlig hjelp til barn og unge i risikozonen.

1769 En god kunnskapsbasert rusomsorg betyr en helhetlig politikk med forebygging, habilitering, omsorg,
1770 rehabilitering, skadereduksjon, legemiddelassistert behandling, avrusning, langtidsbehandling og
1771 adekvate boliger.

1772 Rødt Oslo jobber for:

- 1773 • Støtte prøveprosjekt med en lokal rusreform i Oslo der rusavhengige møtes med helsehjelp
1774 og rådgivning, ikke straff. Oslo kommune må jobbe mot staten for å gjennomføre en statlig
1775 rusreform.
- 1776 • Bygge flere brukerrom for tunge rusavhengige.

- 1777 • Styrke og videreutvikle lavterskeltilbud for rusavhengige, for eksempel ved brukerrommet på
- 1778 Prindsen.
- 1779 • Avkriminalisere bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk. Dette er ikke
- 1780 ensbetydende med legalisering. Salg vil fremdeles være ulovlig.
- 1781 • Bygge opp tilstrekkelig kapasitet på behandlingsplasser, sikre forsterka tilbud i sentrum med
- 1782 sentrale fagmiljø, ikke overføre mer ansvar til hardt pressa bydeler.
- 1783 • Lage tilbakeføringsprogrammer med individuell oppfølging slik at den enkelte kan komme
- 1784 tilbake til arbeid/utdanning og ha et verdig botilbud.
- 1785 • Styrke ettervernet.
- 1786 • Sikre god oppfølging og aktivitetshus for HAB-brukere nær behandlingssted.
- 1787 • Det skal opprettes et utendørs værested for rusavhengige på et egnet sted og utenfor
- 1788 boligstrøk, sentralt i Oslo.

1789 Sosiale tjenester

1790 Lov om sosiale tjenester må praktiseres slik at minstesatser ikke blir brukt som «tak». Faglig skjønn

1791 skal styre, ikke bydelens økonomi. Oslo kommune må kartlegge underforbruket av økonomisk

1792 sosialhjelp og budsjettene må dekke det befolkninga faktisk trenger av hjelp. NAV må ha en mer

1793 åpen dør, slik at det er mulig å få fysisk kontakt når en trenger det.

1794 Rødt vil arbeide for:

- 1795 • Satsene for sosialhjelp i Oslo må ta utgangspunkt i levekostnadene i storbyen Oslo.
- 1796 • Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) sine satser brukes som minstenorm.
- 1797 • Egenandeler og særskatter på uførhet, sykdom og omsorgsbehov fjernes fra kommunale
- 1798 tjenester.
- 1799 • Nødhjelp når du trenger det, ikke to dager for seint.

1800

12 Eldre

1801

1802 Den offentlige eldreomsorgen skal møte oss som fullverdige mennesker. Vi vil bli hørt og bestemme

1803 over eget liv. Rødt vil bruke fellesskapets ressurser til å gjøre det kommunale tilbudet best mulig,

1804 med god, stabil og helhetlig oppfølging livet ut. Rødt vil kjempe for en bedre eldreomsorg på alle

1805 områder.

1806 Hjemmetjenester

1807 Bydelenes hjemmetjenester skal yte hjelp når vi mener vi trenger det for å få dagliglivet til å fungere.

1808 Det gjelder både praktisk hjelp i hjemmet og hjemmesykepleie. Den såkalte tillitsreformen blir

1809 meningsløs om bydelens budsjett overstyrer brukernes behov.

1810 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1811 • 6-timersdag for ansatte i hjemmetjenesten har høyeste prioritet.
- 1812 • Styrk hjemmetjenestene. Flere ansatte og fast personell rundt brukeren
- 1813 • Ingen egenandel for nødvendig praktisk hjelp i hjemmet
- 1814 • Flere avlastningstilbud for pårørende til demenssyke hjemmeboende
- 1815 • Korttidsopphold må være tilgjengelig
- 1816 • Retten til kommunal tannhelse når du har hatt hjemmesykepleie i mer enn tre måneder må bli reell. Hjemmetjenesten må informere hjemmeboende eldre om denne rettigheten.
- 1817 • Fastlegene må følge opp for å unngå overmedisinering
- 1818 • Flere dagsentertilbud.
- 1819 • Flere kommunale seniorsentre.
- 1820 • Ingen egenandel for trygghetsalarm.
- 1821 • Såkalt fritt brukervalg avvikles. Økte ressurser til bydelene.

1823 **Sykehjem**

1824 Makthaverne mener alle eldre ønsker å bo hjemme lengst mulig. Dette skal føre til offentlige
1825 innsparinger. Oslo kommune har lagt ned alle aldershjems plasser. Korttidsavdelingene på
1826 sykehjemmene er borte, men noen plasser finnes fortsatt på helsehusene. Bydelene kjøper
1827 sykehjems plasser av kommunen og har en svært aktiv sparepolitikk når det gjelder tildeling av
1828 plasser. Pasientene som får plass, er ofte underernærte og har med seg lange medisinalister mot
1829 angst, depresjon, uro og søvnløshet. Rødt mener terskelen for å få sykehjems plass er blitt for høy.
1830 Samtidig må bemanningen på sykehjemmene økes.

1831 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1832 • Eldre som ønsker sykehjems plass, skal tilbys plass
- 1833 • Økt bemanning i sykehjemmene
- 1834 • Få fart på sykehjemsutbygginga, flere mindre framfor færre store sykehjem
- 1835 • Sykehjemmene tilbake til bydelene
- 1836 • Ordningen med at bydelene kjøper sykehjems plasser fra Sykehjemsetaten avvikles
- 1837 • Aldersjemavdelinger og avlastnings plasser i tilknytning til sykehjemmene
- 1838 • Dagsenterplasser ved alle sykehjem
- 1839 • Flere skjerma plasser og spesialplasser

1840 **Omsorg+**

1841 Omsorg+ er kommunale boliger til eldre fra 67 år som trenger tilpasset bolig. Bydelene tildeler
1842 leilighet her etter søknad. Kommunen krever gjengs leie. Det utelukker fattige og minstepensjonister.
1843 Med kafétilbud, fellesarealer og aktivitetstilbud kan Omsorg+ være et godt tilbud for den som har råd
1844 til å betale leia, har det for tungvint hjemme eller ønsker mer sosial omgang. Omsorg+ ble i sin tid
1845 markedsført som et tilbud til den som opplevde det ensomt og utrygt å bo hjemme. Mange av
1846 dagens beboere ville for noen år siden fått pleie og omsorg på et sykehjem. I dag ser vi at Omsorg+
1847 får stadig sykere beboere, som selv må betale for tjeneste de trenger.

1848 **Rødt Oslo jobber for:**

- 1849 • Omsorg+ skal være et tilbud for alle. Senk husleia!

- 1850 • Omsorg+ skal være et tilbud når en trenger tilpasset bolig, ønsker mer trygghet og sosial
1851 kontakt
1852 • Syke eldre som trenger pleie og omsorg skal få sykehjemsplass

1853 Kognitiv svikt og demenssykdommer

1854 Andelen eldre med kognitiv svikt og demenssykdommer har økt sterkt og vil øke videre. Samtidig
1855 rammes også en liten gruppe yngre (35 - 65 år) av demens. Denne gruppa har andre behov og skal
1856 ikke blandes med de eldste. Påførende pålegges i dag altfor store belastninger på dette området. I
1857 dag vet vi en god del om hva demente trenger og kan nyte godt av, men tilbudene er for dårlige.
1858 Rødt vil arbeide for forbedringer på alle felt innen dette området.

1859 Rødt Oslo jobber for:

- 1860 • Kompetansen på demens må økes på alle plan, og tilbudene må utvides
1861 • Flere skjerma plasser og spesialplasser på sykehjemmene
1862 • Opprette kommunale bokollektiv med døgnbemanning for mindre grupper
1863 • Flere kommunale dagtilbud og avlastningstilbud med god kompetanse på demens
1864 • Gratis tilbud om velferdstekniske hjelpemidler som fungerer. Lytt til bruker og påførende.
1865 • Kommunens tilbud til yngre demente, Villa Enerhaugen, må bevares og ikke blandes med de
1866 eldre

1867 En by for pensjonister og eldre

1868 Nærmiljø, møteplasser, kollektivtilbud, belysning, fortau og gangveier må utformes slik at vi kan
1869 komme oss trygt ut sjøl når vi blir dårligere til beins.

1870 Rødt Oslo jobber for:

- 1871 • Få fart på Oslo som universell utformet by
1872 • Flere eldresentre, møteplasser og kulturtilbud for sosialt samvær og økt trivsel.
1873 • Utendørs trimapparater tilpasset eldre
1874 • Flere benker med god sittehøyde armlener på sidene. Benker ved alle kollektivholdeplasser.
1875 • Tilbud om opplæring i digitale ferdigheter til alle som ønsker det. Alternative løsninger når en
1876 ikke ønsker digitale.
1877 • Rosa busser skal være et tilbud til alle over fra 67 år i alle bydeler

1878

13 Trygge nærmiljø

1879 Rødt Oslo ønsker å bygge trygge nabolag basert på sterke fellesskap. Vi vil utjevne levekårsforskjeller,
1880 sikre sosial mobilitet, forebygge fattigdom og gi alle mulighet til å leve de livene de selv ønsker. Byens
1881 innbyggere skal bo i gode nærmiljøer og leve trygge liv på jobb og hjemme.

1882 Kriminalitet og kriminalitetsforebyggende arbeid

1883 Oslo skal være en trygg by og innbyggerne skal leve trygge liv uavhengig av hvor du bor.

1884 Rødt Oslo jobber for:

- 1885 • Styrke kommunens kriminalitetsforebyggende arbeid gjennom samarbeidsmodellen SALTO
- 1886 mellom kommunen og politiet. Alle bydeler skal få en hel SALTO-stilling i hver bydel, ikke
- 1887 bare en halv som det er i dag.
- 1888 • Sikre et nærpolti som er synlig og til stede i nærmiljøer, og som har en relasjon til og
- 1889 samarbeid med blant annet skoler, bibliotek, idrettsforeninger og nabolag.
- 1890 • Gjennomføre tiltak for å øke tilliten mellom politiet og ungdom med innvandrerbakgrunn,
- 1891 som et tiltak mot etnisk profilering.
- 1892 • Styrke Exit-program mot gjengmiljøer og unge gjengangere
- 1893 • Styrke utekontaktene i bydelene, gjennom å bevilge mer penger til natteravnene.
- 1894 • Utvide tilbudet med nattbuss.
- 1895 • Sette opp flere gatelys i mørke område.

1896 Hatkriminalitet

1897 Økningen i hatkriminalitet mot personer på grunn av seksuell orientering, kjønn, kjønnsuttrykk,
1898 etnisitet eller religion må tas på største alvor. Oslo skal være en by for alle, uavhengig av opprinnelse,
1899 religion, bakgrunn eller hvem man forelsker seg i. Rasister, nazister og høyreekstreme som prøver å
1900 markere seg i det offentlige rom skal møtes med motstand og demonstrasjoner. Mangfold er Oslos
1901 identitet og styrke.

1902 Rødt Oslo jobber for:

- 1903 • Innføre forbud mot rasistiske og nazistiske arrangementer inn i Oslo kommunes
- 1904 politivedtekter, det er spesielt viktig med et forbud i tettbygde boligstrøk.
- 1905 • Oslo kommune skal inndra skjenkebevilling til utesteder som praktiserer diskriminering.
- 1906 • Støtte og inngå samarbeid med organisasjoner som arbeider mot netthets, hatytringer og
- 1907 hatkriminalitet.
- 1908 • Forby kommunal støtte til rasistiske, islamofobe, antisemittiske eller høyreekstreme
- 1909 organisasjoner.
- 1910 • Gå mot innføring av lokale tiggeforbud

1911 Tilbud etter endt soning

1912 Overgangen mellom soning og løslatelse er ofte vanskelig og kritisk. Tilbakeføringsarbeidet må starte
1913 så raskest mulig etter innsettelse i fengsel, og det er viktig med god samhandling mellom kommunen
1914 og kriminalomsorgen for å få dette til. Både det kommunale arbeidet og frivillige organisasjoner må
1915 sikres tilstrekkelige ressurser.

1916 Rødt Oslo jobber for:

- 1917 • Inngå en forpliktende samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og fengslene i byen.
- 1918 • Ansette flere NAV-konsulenter i kriminalomsorgen
- 1919 • Sikre tett psykososial oppfølging både under og etter løslatelse, gjennom et mer forpliktende
- 1920 samarbeid mellom NAV, voksenopplæringen og kriminalomsorgen.

- 1921 • Etablere barnevernsteam og styrke bemanningen til dem som arbeider ved Oslo fengsel.
- 1922 • Bedre den kommunale helsetjenesten i byens fengsler.

1923 Skjenkepolitikk og trygge møteplasser

1924 Oslo skal være en levende by med hvor det er rom for at alle byens innbyggere. Det skal legges til
 1925 rette for en variert by med kaféer, restauranter og uteliv, men også møteplasser for dem som ikke
 1926 ønsker å nyte alkohol.

1927 Rødt Oslo jobber for:

- 1928 • At idretts- og kulturarrangementer der barn og ungdom deltar skal være alkoholfrie.
- 1929 • Gi tilskudd til personer som ønsker å opprette alkoholfrie møteplasser for voksne.
- 1930 • Gjennomgå praksisen for utleie av kommunenes offentlige rom til kommersielle aktører.
- 1931 • Rødt sier nei til natteskjenking i boligstrøk. Boområder skal være boområder. Vi vil ha en
 1932 praksis med nabovarsler før søknader om skjenkeløyver behandles.
- 1933 • Tildeling av salgs-, serverings- og skjenkebevillinger må brukes for å redusere alkoholbruk og
 1934 forhindre geografisk overkonsentrasjon av skjenkesteder. Det er viktig å huske på at de aller
 1935 fleste med rusproblemer er avhengige av alkohol.
- 1936 • Uteservering skal stenge kl 23:00
- 1937 • Rødt vil revidere arrangementsstrategien til Oslo kommune for å sikre mindre belastning på
 1938 beboerne i de sentrumsnære bydelene
- 1939 • Rødt vil at bydelene skal bli formelle høringsinstanser når Bymiljøetaten tildeler
 1940 arrangementer

1941 Beredskap

1942 For å sikre folks trygghet vil Rødt Oslo styrke samfunnets totalberedskap og utbedre mangler, blant
 1943 annet i den nære beredskapen. Det er fortsatt er klare mangler i beredskapen som må utbedres for å
 1944 sikre folks trygghet. Terroren 22. juli og 25 juni, og koronapandemien demonstrerte at selv et av
 1945 verdens tryggeste samfunn er sårbart. Rødt Oslo mener at vi må arbeide for trygge nærmiljø
 1946 gjennom å øke den lokale beredskapen.

1947 Rødt Oslo jobber for:

- 1948 • Utarbeide bedre informasjon om evakueringsplan for Oslos befolkning, herunder
 1949 tilfluktsrom.
- 1950 • Jobbe for å renovere tilfluktsrom i Oslo.
- 1951 • Utarbeide informasjon til Oslos befolkning i tilfelle strømbrudd over tid, kutt i vannforsyning
 1952 etc.
- 1953 • Ha tettere samarbeid mellom Forsvaret, helsevesenet, Sivilforsvaret, Politiet og Oslo
 1954 kommune.
- 1955 • Tettere frekvens på beredskapsøvelser i Oslo mellom overnevnte etater.
- 1956 • Gjennomgå og oppgradere skilting av tilfluktsrom i hele byen.

1957

14 Internasjonal solidaritet

1958 Oslo er en by i Norge og en by i verden. Rødt Oslo mener det er viktig at vi ser utenfor våre egne
1959 grenser. Vi lever i den rikeste delen av verden, og svært mye av den rikdommen er resultat av flere
1960 hundreår med utplyndring av andre deler av verden. Krig, ekstrem fattigdom og miljøødeleggelser er
1961 naturlige følger av at vi lever i en kapitalistisk verdensøkonomi, og vi som kjemper for et mer
1962 rettferdig samfunn, gjør det også utenfor bygrensa.

1963 Flyktninger

1964 Nesten 90 millioner mennesker lever som flyktninger i eget eller andre land. Noen av dem er på flukt
1965 som resultat av krigshandlinger Norge har deltatt i, som i Libya og Afghanistan. Hvor mange
1966 flyktninger Norge skal ta mot er det Stortinget som bestemmer, men Rødt Oslo vil jobbe for at Oslo
1967 kommune skal jobbe for at Norge skal ta mot flere flyktninger. Som landets hovedstad må vi stå
1968 samla for å vise at vi har plass, kapasitet og vilje til å ta imot mennesker på flukt.

1969 Rødt Oslo jobber for:

- 1970 • Oslo kommune må sikre papirløse migranter og tilreisende EØS-borgere rett og tilgang til
1971 nødvendig helsehjelp, medisiner og tannbehandling basert på helsefaglig vurderinger.
- 1972 • Oslo kommune må ha permanente mottaksinstitusjoner som sikrer forutsigbare forhold for
1973 flyktninger og asylsøkere som kommer til Oslo.
- 1974 • Alle flyktninger og asylsøkere bosatt i Oslo skal få reise gratis med kollektivtilbudet i Oslo
1975 inntil de har lønnsinntekt.

1976 Mot krig og undertrykking

1977 Rødt Oslo støtter kampen for demokrati og sosial, økonomisk og nasjonal frigjøring verden over.
1978 Solidaritet kjenner ingen landegrenser. Oslo kommunes internasjonale arbeid bør bidra til å sikre
1979 sosial rettferdighet og medvirke til en utvikling som ivaretar menneskerettigheter, demokrati og
1980 bærekraftig utvikling. Rødt Oslo har et klasseperspektiv på krig, og vil jobbe aktivt mot all imperialistisk
1981 rivalisering og krigshissing. Rødt Oslo jobber for:

- 1982 • Staten Israel, israelske institusjoner, israelske produkter og tjenester må boikottes inntil
1983 Palestina er fritt.
- 1984 • Oslo kommune må støtte BDS-bevegelsen (boikott, deinvestering, sanksjoner) og ikke kjøpe
1985 varer fra Israel. Kommunen må garantere at de ikke kjøper varer eller tjenester fra
1986 leverandører eller underleverandører fra okkuperte palestinske områder
- 1987 • Oslo kommune må fortsette å vise internasjonal solidaritet og synlig støtte til undertrykte
1988 folk og land, som Palestina, Vest-Sahara, Kurdistan og rom, på samme måte som det er vist
1989 tydelig støtte til Ukrainas rettferdige motstandskamp mot Russlands invasjon og okkupasjon.
- 1990 • Oslo kommune må inngå vennsksbyavtale og samarbeide med en eller flere byer i det
1991 okkuperte Palestina.

15 Makt og system

1993 Rødt ønsker å endre samfunnet grunnleggende. Vi jobber for likhet, rettferdighet, frigjøring og demokrati. Vi mener at hensynet til mennesker, natur og miljø må styre hvordan vi organiserer samfunnet, i motsetning til dagens kapitalistiske system hvor profitt bestemmer hvordan samfunnet utvikler seg. Rødt jobber for et sosialistisk samfunn hvor demokrati og medvirkning er en del av hverdagen for alle innbyggere. Vi jobber for et stort flertall som kan skape slike radikale og nødvendige forandringer.

1999 Rødt skaper forandringer gjennom bydelsutvalg, bystyre og alle organer som vi deltar i. Vi tror likevel på en bredere definisjon av demokrati. Demokrati er forankra i folket og skapes også gjennom nabolagsorganisasjoner, fagforeninger, velforeninger og andre folkelige bevegelser hvor politikk drøftes og utformes. Rødt jobber for å forankre vårt politiske arbeid blant innbyggerne og vil øke folks medbestemmelse gjennom utenomparlamentarisk demokratisk arbeid.

2004 Rødt satser på å få best mulig uttelling for de som har stemt på oss, for å oppnå best mulig resultater for folk flest. Vårt mål er gjennomslag fremfor posisjoner, samarbeid for å skape et vendepunkt i kampen mot Forskjells-Norge.

2007 Styring, medvirkning og innsyn

2008 Kommunen har ansvar for barnehager og skoler og forvalter mange velferdsordninger. Rødt Oslo mener målet skal være at vi har gode tjenester og likeverdige velferdstilbud for alle, ikke at kommunale virksomheter skal gå med overskudd. Rødt Oslo vil ha New Public Management ut av Oslo kommune.

2012 De ansatte skal sette mål og drive virksomheten uten overdrevne kontrolltiltak, byråkratiserende strategidokumenter og stadig flere overbetalte direktører. Innbyggerne i Oslo skal ha innsyn og mulighet til medvirkning når det gjelder styring av tjenestene. Rødt Oslo jobber for løsninger som gir mer demokrati, innsyn og medvirkning – ikke mindre.

2016 Rødt Oslo jobber for:

- 2017 • Alle kommunale virksomheter skal ha enkle ordninger som hjelper innbyggerne til å få innsyn når de ønsker informasjon.
- 2019 • Kommunale foretak, selskap, m.m. skal drives som kommunale etater uten mål om overskudd.
- 2021 • Målstyring som styringsverktøy fjernes i kommunen, og de ulike virksomhetene må utvikle styringsverktøy som passer til den tjenesten de skal tilby innbyggerne.
- 2023 • Bestiller/utførermodellen avskaffes i Oslo kommune.

2024 Oslo kommune skal ikke drive butikk

2025 Rødt jobber for at Oslo kommune som eier og deleier i aksjeselskaper og interkommunale selskaper utøver et aktivt eierskap. Det er et mål for Rødt at de eksterne virksomhetene Oslo kommune eier driftes i tråd med kommunens egne standarder og verdier.

2028 Rødt Oslo mener kommunen ikke skal opprette nye aksjeselskaper, og jobbe for å oppløse
2029 eksisterende selskaper og finne andre måter å organisere kommunalt eierskap på.

2030 **Rødt Oslo jobber for:**

- 2031 • Oslo kommune som eier må aktivt bruke eierskapet til å sikre at ansatte har best mulig
2032 arbeidsforhold.
- 2033 • Oslo kommune som eier må bruke eierskapet aktivt for å sikre at det tas inn lærlinger og
2034 opprettes læreplasser.
- 2035 • Oslo kommune som eier må bruke eierskapet aktivt for å sikre de ansatte medbestemmelse i
2036 virksomhetene.
- 2037 • Oslo kommune som eier må bruke eierskapet aktivt for å sikre de ansatte
2038 kompetanseutvikling.
- 2039 • Hafslund Oslo Celsio skal drives med andre samfunnsmessige formål enn profitt
- 2040 • Hafslund Oslo Celsio skal levere fjernvarme til kostpris, pluss et transparent tillegg for
2041 vedlikehold, oppgraderinger, etc.
- 2042 • Oslo kommune skal vedlikeholde de kommunalt eide gårdene slik at de opprettholder sin
2043 verdi som kulturarv og sine miljø- og sosiale funksjoner.

2044 **Folkevalgte**

2045 De folkevalgte er representanter for alle oss som bor i Oslo og det er vi som har valgt dem. Det er
2046 viktig at politikerne har god kunnskap om den virkeligheten befolkningen i Oslo lever i. Politikerne
2047 bør ta seg god tid til å møte interessegrupper, foreninger og enkeltpersoner. De folkevalgte må få
2048 gode vilkår til å gjøre jobben sin, både små og store partier skal ha nok ressurser til at de kan møte
2049 folk som vil legge fram sine saker. Rødt Oslo mener at politikere ikke skal ha privilegier som gjør at de
2050 fjerner seg fra vanlige folks hverdag.

2051 **Rødt Oslo jobber for:**

- 2052 • Politikerlønningene må reduseres. Ingen heltidspolitikere skal få godtgjørelser/lønn som er
2053 høyere enn 6 G (ca. 670 000 kr. i 2022).
- 2054 • Folkevalgte skal få dekke utgifter til barnepass når det er nødvendig for at de skal få utført
2055 oppgavene sine.
- 2056 • Folkevalgte får dekke tapt arbeidsfortjeneste opptil 6 G når de må ta fri for å delta i møter.

2057 **Bedre folkestyre, mer demokrati**

2058 Folkevalgte politikere i Oslos bystyre har begrenset makt. Administrasjonen eller byrådet avgjør i for
2059 stor grad politikken og retningen for byen, i lukkede møter med begrenset innsyn. Byrådssystemet
2060 forskyver makt oppover til en liten og godt betalt elite. Rødt vil ha en mer gjennomsliktig
2061 administrasjon og mer makt til de folkevalgte og folk generelt.

2062 **Rødt Oslo jobber for:**

- 2063 • Viktige politiske beslutninger bør i minst mulig grad delegeres fra folkevalgte organer til
2064 byrådet eller administrasjonen.
- 2065 • Alle byrådsavdelinger må ha rutiner som sikrer medvirkning og innsyn, både for innbyggerne
2066 og for de folkevalgte i bystyret.

- 2067
- 2068
- 2069
- 2070
- 2071
- 2072
- 2073
- 2074
- 2075
- Oslo kommune må styrke innflytelsen til kommunale ansatte i beslutningsprosesser som berører deres arbeidsplass og styrke arbeiderdemokratiet internt i kommunen. Dette kan være første skritt i en tillitsreform.
 - Rødt skal bekjempe korrupsjon, nepotisme, kameraderi og alle former som undergraver velfungerende institusjoner og politiske organer.
 - Kommunen må legge til rette for nabolagsorganisering og bedre innflytelse i beslutningsprosesser som berører dem.
 - Oslo kommune må legge til rette for utenomparlamentarisk demokratisk arbeid og øke innbyggernes deltagelse og innflytelse i beslutningsprosesser som berører dem.

2076 Bydelsutvalga

2077 Bydelsutvalsrepresentantene er dine nærmeste folkevalgte. Alle bor vi i en bydel, Oslo kommune er
2078 delt inn i 15 bydeler. Hver bydel har et bydelsutvalg (BU) som tar avgjørelser som kan få betydning
2079 for bydelens innbyggere. Bydelen har ansvar for barnehager, barnevern, hjemmetjenester,
2080 innbyggernes helse og omsorg, at alle har et sted å bo og at ingen lider nød, og også for kultur,
2081 fritidstilbud og frivillighet. Når du som innbygger trenger hjelp, kan du kontakte bydelen.

2082 Bydelene får sine årlige budsjett fra bystyret. I dag er en stor del av bydelsutvalga oppgave å
2083 bestemme hvordan de skal fordele pengene de får av bystyret. Dette er penger som skal dekke langt
2084 flere behov enn det som man har råd til. Bydelsutvalga blir dermed et mellomledd for nedskjæringer
2085 som bystyret har bestemt.

2086 Rødt Oslo mener bydelsutvalga er en viktig del av demokratiet. Representantene skal være ombud
2087 for befolkninga og tale deres sak. Hvis du som innbygger vil endre noe er bydelsutvalget nærmest.
2088 Alle møter er åpne, og vi oppfordrer innbyggerne i Oslo til å møte i åpen halvtime og kontakte sine
2089 folkevalgte.

2090 Rødt Oslo jobber for:

- 2091
- 2092
- 2093
- 2094
- 2095
- 2096
- 2097
- 2098
- 2099
- 2100
- Bydelsutvalga må få mer reell politisk makt. Bydelsbudsjetta må være i samsvar med befolkningas behov.
 - Rødt Oslo vil ha ei ordning for sletting av gjeld for bydeler som tar med seg underskudd fra år til år fordi de ikke får nok penger til å dekke lovpålagte oppgaver.
 - Bydelsdirektøren skal ansettes av bydelsutvalget og ikke av byrådet.
 - Rødt Oslo ønsker ikke sammenslåing av bydeler. Dette vil føre til mer byråkrati og svekke den folkelige kontrollen med administrasjonen.
 - Rødt Oslos folkevalgte i bydelsutvalga lytter til befolkninga, og vil samarbeide tett med enkeltpersoner, lokale grupper, tillitsvalgte og ansattes fagforeninger for å få fram hva innbyggerne i bydelen er opptatt av. Våre folkevalgte tar innbyggernes syn inn i bystyret.

16 Økonomi og finansiering

2102 Oslo er en klassesdelt by. For å få fart på kampen mot Forskjells-Oslo, vil Rødt ha en bedre fordeling
 2103 av rikdom og en mer demokratisk styring av økonomien. Aldri før har vi hatt flere norske milliardærer
 2104 og samtidig øker antallet barn som vokser opp i familier med dårlig råd. Økte forskjeller og privatisering
 2105 truer fellesskapet.

2106 De store grepa for å fordele fra de rike til de mange kan først skje med økt inntektsskatt og
 2107 formuesskatt på nasjonalt nivå. Å øke den kommunale formuesskatten med et par promille vil kunne
 2108 gi Oslo milliarder til velferd. Oslo kommunes viktigste verktøy for å omfordele ressurser er nå en mer
 2109 rettferdig eiendomsskatt og velferdstjenester for de som trenger det mest.

2110 Eiendomsskatt

2111 Rødt vil ha en eiendomsskatt hvor bare de med de største og mest verdifulle eiendommene i Oslo
 2112 betaler skatt. Bunnfradraget for eiendomsskatt må være stort nok til at folk som bor i vanlige boliger
 2113 ikke skattlegges. Dette kan man best sikre gjennom et høyt bunnfradrag. Systemet med at
 2114 eiendomsspekulanter kan eie mange boenheter som hver for seg gir rett til bunnfradrag, må endres.

2115 Rødt Oslo jobber for:

- 2116 • At eiendomsskatten skal ha et stort bunnfradrag som sikrer at folk som bor i vanlige boliger
 2117 ikke skattlegges mer.
- 2118 • At kommunen får mulighet til å ha en progressiv eiendomsskatt. Ved beregning av
 2119 eiendomsskatt bør man ta hensyn til husstandens inntekt og størrelse.
- 2120 • Å gjøre det mulig å innføre en egen eiendomsskatt på sekundærboliger.

2121 Bydelsbudsjett

2122 Bystyret fordeler penger til de femten bydelene, som står for det meste av tjenestene innen helse,
 2123 velferd og oppvekst. Det meste av bydelsbudsjetta bindes opp i lovpålagte tjenester som
 2124 sjukehjemsplasser og barnehager. Bydelene har fått budsjettkutt over flere år, og dette har gått ut
 2125 over tilbudene. Dette går mest utover ikke-lovpålagte tilbud som fritidsklubber, men også lovpålagte
 2126 tilbud har kjent sparekniven.

2127 Rødt Oslo jobber for:

- 2128 • Rødt vil styrke bydelsøkonomien slik at det ikke skal kuttes i tjenester som skal gå til de mest
 2129 sårbare i samfunnet. Oslo kommune går med overskudd hvert år, og mer av pengene må gå
 2130 til å styrke velferden i bydelene.
- 2131 • Bydelene må få en større del av kommunekassa for å sikre gode velferdstjenester til
 2132 innbyggerne.
- 2133 • Dagens fordelingsystem må avvikles. Nå får bydelene penger etter en teoretisk
 2134 fordelingsnøkkel, og ikke etter befolkningas reelle behov for velferdstilbud.

2135 Mer åpenhet og innsyn

2136 Demokratisk styring av byen og økonomien må både bety at innbyggerne kan følge med på hvordan
2137 politikerne fordeler pengene og at innbyggerne blir tatt med på råd underveis. Det skal være enkelt å
2138 se hvilke privilegier politikerne bevilger til seg selv og hvilke selskaper kommunen kjøper varer og
2139 tjenester av.

2140 Rødt Oslo jobber for:

- 2141 • Det må gjennomføres forsøk med deltakende budsjettering i kommunen og i bydelene.
- 2142 • Det må være offentlige og lett tilgjengelige lister over:
 - 2143 ○ Hvor mye godtgjørelse og lønn folkevalgte får
 - 2144 ○ Hvor mye godtgjørelse og lønn styremedlemmer i kommunale foretak og kommunalt
2145 eide selskaper får
 - 2146 ○ Hvilke aktører kommunen kjøper varer og tjenester av
 - 2147 ○ Hvor mye kommunen bruker på eksterne konsulenter i alle virksomheter (etater,
2148 foretak, kommunalt eide selskap osv.).

2149 God økonomisk styring

2150 Det er mange velferdstjenester i Oslo som trenger å få tildelt mer av fellesskapets penger. Det er
2151 viktig at vi ikke sløser med kommunale midler, og at penger som kan brukes på å finansiere velferd
2152 ikke forsvinner i privilegert overforbruk, unødig anbudsbyråkrati eller meningsløst høye
2153 direktørlønninger.

2154 Rødt Oslo jobber for:

- 2155 • Ha lønnsvekststopp for alle i kommunen som tjener over 8 G (litt under 900 000 kr.)
2156 Grunnbeløpet (G) i folketrygda per 1. mai 2022 er kr 111 477
- 2157 • Kommunale penger skal ikke brukes til alkoholserving.
- 2158 • Begrense bruken av hotellseminarer m/overnatting.
- 2159 • Ingen kommunale foretak og kommunalt eide selskaper kan ha høyere godtgjørelse for
2160 styremedlemmer enn det bystyrets medlemmer har.
- 2161 • I takt med avvikling av kommunale foretak og aksjeselskap, må vi avvikle anbudsutsettelse
2162 på kommunale tjenester, da fagfolk må bruke altfor mye tid og ressurser på anbudsprosesser
2163 og kontroll med de kommersielle tilbyderne.
- 2164 • Gjennomgang av konsulentbruk og erstatte mer av konstante behov med faste ansatte i egne
2165 kommunale tjenester.
- 2166 • Øke andel faste funksjoner og minske prosjekter og midlertidige tiltak. Kommunens enheter
2167 og bydelene trenger stabilitet i sine funksjoner og sine budsjetter.